

Enternasyonalist Komünist Birlik (EKB)

**PROGRAMATİK
YÖNELİM
TEZLERİ**

geocities.com/icgcikg/turkish

PROGRAMATİK YÖNELİM

TEZLERİ

Sunuş :

Burada yayımladığımız bu programatik tezler, grubumuz EKB'nin (Enternasyonalist Komünist Birlik) uzun yıllardır üzerinde çalıştığı (hatta onun Haziran-1979'da «resmen» doğuşunun öncesine uzanan) bir belge niteliğindedir. Bu tezler, devrimci militanlar tarafından tarihsel olarak gerçekleştirilmiş uluslararası tartışmaların, eleştirilerin, derinleştirme ve yayına hazırlama sürekli çabalarının belirli bir bireşimini oluştururlar. Hareketimizin, komünizmin, programatik tezlerinin her seferinde daha kesin ve açık sınırlar içinde belirlenmesini sağlayan bu faaliyettir.¹

Bu sorunda (bütün diğerlerinde olduğu gibi), kesin değişmezliğin (ortodoksluğun) – geleneklere biçimsel katı bağlılığın – ideolojisini olduğu kadar, envaitürlü revizyonist icatları – işin özüne aykırılıkları – da tamamen reddediyoruz. Tezlerimizin de altını çizerek belirttiği gibi, **komünist mücadele içinde değişmez bir biçimde yer alan programatik içeriklerin her seferinde daha açık belirlenişi ve sürekli derinleştirilmesiyle** karşılık veriyoruz bütün bu ideolojilere.

Yani bu tezler, basitçe falan ya da filân militanların (çoğunluğu oluşturuyor bile olsalar) iradesiyle kısmen veya tamamen değiştirilmeye açık fikirler yığınınından ibaret bilmem hangi kutsal metnin bilmem kaçınıcı yorumu değildir. Söz konusu olan, sürekli ve kollektif programatik yeniden sahiplenme (böylece yeniden canlandırma) çalışmasının herhangi bir anının fotoğrafı olmaktan, gelecekteki ifadelerinin kendilerini izleyeceği önceden var olan formüllerden de fazla bir şeydir... söz konusu olan, kapitalist toplumla bağlarını koparmış komünist pratiğin teorik ifadesini arayan bu tarihsel çizgide yer alan her şeydir.

Çok yüksek düzeyde pratik olan bu teorik faaliyete gelince... komünistlerin çalışması hep aynıdır : içinde bulunulan anın gerçekliğinde tarihsel oluşumu göstereni, kapitalizmin içinde ve ona karşı onun yıkılışını oluşturanı ve komünizmin habercisini **anlamak ve anlatmaktır** ; devrimin ve karşı-devrimin gelişimi içinde biriken tecrübeleri **bireşimlemektir**. Sadece komünist bölüngülerin bugünkü toplumun yıkıcısı olan hareketin **canlı/uyumlu bir ifadesi** ve parçası olmaları ölçüsünde değil, ama **proletaryanın** tecrübelerini yoğunlaştırmasının, onları gelecekteki **eylemi için yönergelere** dönüştürmesinin ve böylece KOMÜNİZMİN TARİHİ YÖNELİMİNİ DOĞURMASININ bu bölüngüler arasında gerçekleşmesi ölçüsünde de söz konusu olan zorunlu, kaçınılmaz **komünist eylemdir**.²

Söz konusu olan ne «yeni teoriler» (bu, yeni biçimler görüntüsü altında eski eşeklikleri tebdil-î kıyafet etmektir) icat etmek, ne yeni «tarihi konular» keşfetmek, ne de «yeni eylemler» gerçekleştirmektir. Söz konusu olan, tersine, sermayenin üretime hakim olmasından ve insanlığın bütününü yalnızca kendi varlığı içinde kavramasından bu yana, var olan kapitalizm/komünizm karşıtlığının değişmez sonuçlarını açıkça ortaya çıkartmak, göstermektir. Bu tür bir belge, eylemimizi yönlendiren temel konuların tümünü bireşimsel ve genel bir biçim altında tanıtmaya üstünlüğüne sahiptir. Aynı şekilde militan faaliyetimizin kendisine bağlı olarak

geliştiği program çerçevesinde açık göndermelere de yarayabilir. Ama bu çeşit bir metin, aynı zamanda, devrimci teoriyi, komünist hareketin bugün karşı karşıya olduğu henüz tohum halindeki veya yaygınlaşmış olan bütün sorunlara cevap veren – bir kez formüle edildikten sora - «her derde deva» bir Kur'an olarak karşımıza dikme gibi zararlı bir eğilime de yol açabilir. Bize gelince... bu tezleri kazanılmış bir temel, gelecekteki militan faaliyetimizi yönlendirecek ve sınırlamaya yarayacak olan uzun yılların militan çalışmasının sonucu olarak ele alıyor, böyle kabul ediyoruz.

Komünistlerin tezleri, asla «dünyayı nasıl değiştirmeli» kurguları üzerine «kuramsallaştırmalar» olmadı ; asla ipe sapa gelmez zıvalıklar olmadı, ne de bir takım icatlar ; tersine, kurulu düzeni yıkacak olan gerçek bir hareketin («gözlerimizin önünde oluşan, gelişen bir hareket») kuramsal bir ifadesidir bu tezler. Bu haliyle tezler, yıkıcı hareketi içinde, proletaryanın pratik ve somut kararlılığının bir sentezidir.

Bu tezler, dünya çapında tarihsel bir güç olmak ve kendisine devrimci bir yönelim oluşturmak için mücadele eden bu hareketin belirleyici ve vazgeçilmez bir parçasıdır aynı zamanda.

Komünist Partisinin (komünist hareketin, komünist eğilimin) bütün tarihi boyunca, komünistlerin tezleri, devrimci hareketin gelişmesiyle (art arda gelen yenilgileri de buna dahil) birlikte geliştiler, doğrulandılar, açıklık ve kesinlik kazandılar. Ama bu demek değildir ki, bu ardışık formülleştirmeler kendinden menkul çeşitli icatlara veya özgür iradenin keyfine terk edilmişlerdir. Kapitalizm/komünizm değişmez karşıtlığının kuramsal ifadesi olarak bu formülleştirmeler, kaçınılmaz olarak mükemmellikten uzak ve bitmemiş olarak kalırlar... yanılmaktan korkmaksızın kesin olarak iddia edebiliriz ki, Parti tarihinde üretilmiş bütün kesin belirlemeler (ki bu komünizmin toptan zaferine kadar sürecektir), hatalı ve hatta proletaryanın çıkarlarına yabancı tavırlar içerir, içerecektir.

Böyle olmakla birlikte, bu ardışık formülleştirmelerden her biri, hareketin komünist yöneliminin gerçek maddileşmesi oldukları ölçüde, farklı soyutlama seviyelerinde, bu tarihî hareketin değişmez temellerini yeniden ortaya koyar. Bunun içindir ki, her yeni devrimci kuşak tekrar sıfırdan başlamak zorunda kalmaz ; tersine, her kuşağın pratik eylemi, değişmez temeller tarafından yönlendirilir. Burada söz konusu olan, bu temelleri değiştirmek/düzeltilmek (revize etmek) değil, ama onları en son sonuçlarına kadar itmek ve geliştirmektir.

Bu devrimci faaliyetin tersine, karşı-devrim (özellikle sosyal-demokrasi : gerçek bir programsal revizyonun ve biçimsel sahte devamlılığın partisi), tam karşıtını yapar : geçmişin proleter liderlerini sahiplense bile, onlardan yalnızca bütünden koparılmış birkaç cümle aktarırken (biçimsel programatik katılık adına), durmadan değişmez karşıtlığın (kapitalizm/komünizm) temellerine saldırır... Bütün revizyonist marifet, değişmez bir biçimde karşı-devrimci olan programını belirlemek amacıyla, genel olarak kapitalizmin yeniden yorumlanması, güya değiştiği iddia edilen kapitalizmin ve proletarya mücadelesinin doğası üzerine kurulmuştur.

Geçmişte olup bitenleri burada örneklemek bize zorunlu görünüyor. Umarız bu, okurken tezlerimizi daha anlaşılır kılacaktır.

«**PROLETARYANIN VATANI YOKTUR !**» tezi, temel bir tezdır ve Partimizin bütün tarihi boyunca onun temel pratik yönelimlerinin bütününü içerir, belirler. İyi ama bu iddianın kaynağı, içeriği ve sonuçları nedir ? Burjuva marksistlerinin iddialarının tersine, bu belirleyici tez, allâme bir kuramcının hayal gücünün eseri değildir... ama bizzat proletaryanın yaşam gerçekliğini ifade eder.

Kelimenin tam anlamıyla böylesi bir ada lâıyk olan Komünist Parti Manifestosu'nda, Marx ve En-

gels, o zamandan beri değişik biçimlerde komünizmin abecesini oluşturan ve Program'ın daha sonraki bütün ifadelerinde değişik şekillerde tekrar ele alınan bir gerçekliği bu biçimde kaleme almışlardı.

Proletaryanın vatanın olmaması gerçeği, ne zamanla ve mekânla sınırlandırılacak ne de onun ilk kuramsal belirlemesiyle karıştırılacak sıradan bir gerçektir. Tamamen tersine, o, tarihi bir varlık olarak proletaryanın **sürekli ve özsel** gerçekliğidir... öyle ki, onu (proletaryayı) bütün burjuva sistemin karşısına koyar, muhalif kılar ; burjuva sistemin olumsuzlaması olarak bu temel tez, **gelecek toplumun kesin belirleyici unsurlarını** içerir daha şimdiden : bütün ulusların, sınırların ortadan kaldırılması vb...

Bir başka deyişle, Marx ve Engels'ten bile önce bu biçimde formüle edilmiş bu slogan, daha o zamanlar bir gerçeklikti... proletaryanın asla vatani olmadığı, olmayacak da. Onun bizzat kendi varlığı, bütün ulusların ortadan kaldırılmasını içerir.³

Eğer Dünya'nın diğer bölgelerinde Marx ve Engels'in adını bile duymamış başka komünist militanlar tarafından bu programın ana hatlarının daha açık ya da daha muğlâk ifadeleri Manifesto'dan önce veya sonra formülleştirilmişse... buna şaşmamak gerekir : bunlar sınıfımızın eyleminin ve yaşamının yüze çıkan ifadeleridirler.

Manifesto'da böylesine açık olan bu tezin kuramsal kesinlemesi, bizzat Parti'nin **geri döndürülemez ve kesin** ilerleyişini belirler ; mücadele içindeki proletaryanın savaş narası olarak ortaya çıkar... ve artık tartışma konusu edilemez olan bu tez, kendisinden sonraki bütün formülleştirmeler için vazgeçilmez bir temel olacaktır.

Marx ve Engels gibi militanları bu düşünceye ulaştıran yolların ayrıntılı incelemesinin yeri burası değil. Ama şu olgunun altını çizmek önemli : bu yalnızca görünüşte değil, proletarya vatanın olumsuzlaması olduğu ölçüde içerikte de vardır. Bu, burada sunduğumuz tezlerin metodunu anlamak için zorunludur.

Tezlerin sunuluşunun genel metodu (komünizm/kapitalizm karşıtlığı ; sermaye hakimiyeti altında, onun olumsuzlaması olarak komünizm), şu olguya temel teşkil eder : bütün olumlu programsal belirlemeler, bizzat sermayede içerilirler (karşı-devrimci tecrübeler de buna dahildir). Bir başka ifadeyle, **komünizm**, sermaye hakimiyeti altında, **devrimci hareket olarak bu olumsuzlamadır**.

Bizim için «proletaryanın vatani yoktur» tezine ayrılmaz bir biçimde bağlı olan tezlerin bütünlüğünü gözden geçirmek söz konusu olamaz, ne de Marx ve Engels'in ondan çıkarttıkları bütün sonuçları. Altını çizmek isteriz ki, bu, dünya gerçekliği olarak sermayenin, evrensel hareket olarak komünizmin ve proletarya eyleminin kesin bir unsuru olarak enternasyonalizmin belirli bir seviyede kavranışında yazılıdır. Bu değişmez temeller olmaksızın, «bütün ülkelerin işçileri birleşin» sloganı gibi, Parti'nin ve programının (bizzat Manifesto'nun vatani yoktur !!!) enternasyonalist anlayışı da ölü kelimeler yığını ve kof cümlelerden ibaret olacaktır. Herhangi bir şeyi uydurmanın veya revize etmenin söz konusu olmadığı, ama kendi tutarlı pratiği içinde, var olan gerçek isyancı harekette içerilen belirlemeleri geliştirmek söz konusu olduğunda, Parti'nin tarihsel çizgisinde önemli olan, devrimciler tarafından kuşaktan kuşağa garanti edilen bu sürekliliktir.

Revizyonizm tam karşıtını yapar : Marx, Engels ya da bir başka devrimci liderden yaptığı alıntılar üzerinde oynar veya oynamaz... bunun ötesinde onun değişmez özelliği, proletaryanın pratik saptamalarının bizzat temellerini tekrar tartışma konusu yapması olacaktır. Bunun için toplumun değiştiğini, kapitalizmin eski kapitalizm olmadığını, işçilerin mücadelesinin de değiştiğini iddia

ederek işe başlar her zaman... böylece, ne olursa olsun bir şeylerin hatta «vatan»ın savunmasıyla bitirir işini. Şimdi bu konuda Bernstein örneğini görelim...

« Barışın ve işçi sınıfının partisi olarak Sosyal-Demokrasi'nin proletaryayı ulusun savunucusu olarak düşünmekte çıkarı var mıdır ? Bu soruya olumsuz cevap vermek için pek çok neden var... özellikle Komünist Manifesto'nun tezini (proletaryanın vatani yoktur) hareket noktası olarak alırsak, bu soruyu olumsuz cevaplamamız gerekir. Oysa bu tez, olsa olsa, pratik haklardan ve kamu yaşamına katılmaktan mahrum 1840'lı yılların⁴ işçileri için geçerli olabilir; ama bugün, doğruluğunu (gerçekliğini) büyük ölçüde kaybetmiştir... ve işçi, proleter olmak yerine yurttaşa dönüştükçe, her seferinde doğruluğunu (gerçekliğini) daha fazla kaybetmeye devam edecektir.

Yerel topluluklarda, devletin içinde yer alan işçi, ulusa ait kamu mallarından yararlanan ve eşit haklara sahip bir seçmendir ; çocuklarını eğiten, sağlığını koruyan, aynı şekilde mutsuzluklarına, acılarına karşı teminat veren bu toplumun bir parçası olan işçi... bu işçinin aynen bir Dünya yurttaş olması gibi her zaman bir vatani da olacaktır ; tıpkı özgün niteliklerini yitirmeksizin her seferinde ulusların birbirlerine yaklaşımları gibi...

Politik iktidarın Sosyal-Demokrasi tarafından fethedilmesinden çok söz ediliyor bugünlerde...her halükârda Almanya'da ulaşmış olduğu güç dikkate alınırsa, bir takım politik gelişmelerin kısa bir süre sonra onu bu ülkede etkin bir rol üstlenmeye itmesi olanak dışı değildir. Ama böylesi bir olasılığın görünen kesinliği ve bu amaca yönelik komşu halklarla arasındaki mesafe dikkate alındığında, Sosyal-Demokrasi ulusal bir karakter taşımak zorunda kalacaktır.

Bu, iktidarı elinde tutabilmesi için vazgeçilmez bir koşuldur. Sosyal-Demokrasi, ulusun ve sınıfın çıkarlarını koruma (aynı kararlılıkla) görevinin üstesinden gelebilecek yetenekte olduğunu göstererek, yönetici sınıf ve parti olmaya yetkin olduğunu kanıtlamalıdır. » Bernstein : «Sosyalizmin öncülleri ve Sosyal-Demokrasi'nin görevleri», 4. Bölüm.

Yukarıdaki örnekte uygulanan revizyon metodu ve ondan âdetâ dökülen siyasi sonuçlar öylesine açık ki, üzerinde ısrar etmek gereksiz. Ama genel olarak sorun, çok daha karmaşık. Marx ve Engels'in komünist programın bu önemli tezinden bütün sonuçları çıkartmadıkları bir gerçek. Aynı şekilde, örneğin, 1917 devrimci kuşağı da programın diğer merkezi tezlerinin bütün sonuçlarını üstlenmediler... «burjuva devletin yıkılması», «ücretli emeğin ortadan kaldırılması» vb. gibi.»Proletaryanın vatani yoktur» gerçeğinin bu henüz bitmemiş yeniden sahiplenme çabası temelinde, Marx ve Engels, ulusal sorunu ilgilendiren her şeyde kararsızlık gösterdiler. Hatta birbirine zıt tavırları bile savundular ; kimi durumda proleter enternasyonalizmi ile doğrudan uzlaşmaz karşıtlık içinde oldular. Ne Marx ve Engels'in, bizzat kuruluş tüzüğü'nün temeli bu tezle uyumsuz olan (demokrasinin savunulması için **ulusal** partiler) alman Sosyal-Demokrasi'si konusundaki muğlâklıkları ne de Engels'in alman ulusal savunmasını ve emperyalist savaşa katılımı sahiplenmek, istemek için söz konusu tezi tamamen değiştirmesi olgusu, bu kısmî yeniden sahiplenme çabasına yabancı değillerdi. Bir yanda «proletaryanın vatani yoktur» diyen bu tez ve ondan doğrudan çıkartılan sonuçlar (enternasyonalizm, proletaryanın dolaysız enternasyonal örgütü, kendi burjuvazisinin ulusalcılığına muhalefet, kendi sömürücülerine karşı doğrudan mücadele eden proletaryanın bizzat yaşamındaki tüm sonuçlar, ve bu olgunun kendisinden geliştirilen enternasyonalist bir pratik) ; diğer yanda, 1891'de alman devletiyle rus ve fransız devletleri arasında savaşın çok yakın görüldüğü bir dönemde, Engels'in tavrı... yani ulusalcı, burjuva ve emperyalist tavır. İşte bu iki tavır arasında bir uçurum, derin bir programatik kopuş ve toptan bir revizyon vardır.

Hatırlayalım ki, Engels, eğer Almanya saldırıya uğrarsa, «bütün savunma araçları amaca uygundur ; ruslara ve kim olursa olsun bütün müttefiklerine karşı saldırıya geçmeli»yi destekliyor ve böylesi koşullarda «gerçekten savaştan yana ve kararlı tek parti olmalıyız»⁵ ihtimalini sezgilere bırakıyordu. Bildiğimiz gibi, bu tavır daha sonra Sosyal-Demokrasi tarafından geliştirilen tamamen emperyalizm yanlısı pozisyonun öncelidir.

Bu örnek, pek çok durumda karşı-devrim ve revizyonizmin ortodoks «marksist» rolünü (en büyük ideologları Kautsky'nin de içinde yer aldığı Sosyal-Demokrasi'nin «marksist» kanadının genel pratiğidir bu), niçin oynayabildiğini ve halen de oynayabiliyor olmasını bize açıkça gösteriyor... ya bizzat Marx ve Engels, bu tezin sonuçlarını ancak kısmen geliştirmişlerdi o nedenle, ya da Engels, revizyonizmin her zaman yaptığı gibi, kapitalizmin o andaki özel koşullarını bahane ederek, bu tezi tamamen değiştirmişti de o yüzden.

Buna komünistlerin tarihi tutumuyla karşı çıkıyoruz. Bizim için bu merkezi tezi değiştirmek söz konusu değildir, ne onu anlaşılmaz ve sıradan cümlelerle (örneğin, «proletarya mücadelesi biçimi bakımından değil, ama yalnızca içeriği bakımından enternasyonal olmalıdır» gibi)⁶ aynı düzleme koymak, ne de kısmî ya da toptan yadsımlarının bütünlüğü içinde Marx veya Engels'i izlemek. Bizim için söz konusu olan, bu tezin bütün sonuçlarını açığa çıkartmak, geliştirmektir. Ama bu geliştirme, uydurma ya da ideolojik bir geliştirme de olmayacaktır. Söz konusu olan, bir çalışma veya kahve masasına oturup ek açıklamalar yaratmaya çalışmak da değildir. Hayır, bizim için bu, bizzat mücadele oldu : bir yandan ulusal kurtuluş ya da emperyalist savaflara katılımla, diğer yandan devrimci mağlûbiyetçilik arasına açıkça sınır çizen o devasa devrim/karşı-devrim karşıtlığı oldu. Bu, Marx ve Engels'in henüz üstlenemedikleri diğer sonuçları – teorik olarak ve her zaman – anlamaya yarar. O zamandan beri, devrimci mağlûbiyetçilik ve enternasyonalizm etkin bir biçimde savunulmuş bir temel oluştururlar ; birbirini izleyen devrimci kuşaklar için ilk ve temel hareket noktasıdır. **Programın art arda gelen kuşaklar tarafından tekrar tekrar sahiplenilmesi yoluyla, komünistlerin tezlerinin bütünü gelişir ve kesinlenir.**

Değişmez programla komünistlerin durmadan gelişen tezleri arasındaki gerçek çelişkiyi açıklamaya, aydınlatmaya yarar bu... bütün biçimciler (Marx ve Engels'in yazılarının değişmezliği/fetişizmi), aynı şekilde uydurukçular ve her çeşitten revizyonist dönüp dolaşıp bu çelişkiye toslar.

Proletaryanın vatani yoktur, hiçbir zaman da olmadı. Proletarya yalnızca sömürüye karşı mücadele etmekle, «kendi» burjuvazisine ve «kendi» devletine karşı davranmış olur. Bu pratik, öncü komünistin fiilî olarak merkezileştirmeye çalıştığı uluslararası ve enternasyonalist gerçek mücadele topluluğunun oluşumuna katkıdır... bu, komünizmin merkezi bir eksenidir ve her zaman da böyle oldu.

Komünist programı Marx icat etmedi ; o yalnızca davayı sahiplenme çabasını belirli bir seviyede ifade etti. 20. yüzyılın başında Dünya'nın her tarafında emperyalizme karşı mücadelesinde, komünist sol da bir şey icat etmedi, ama sloganlarını, açık talimatlarını, komünist hareketin gerçekliğini tezlerinde bireşimledi.

Bizim görevimiz de tastamam aynı. Bu tezler⁷, kuşaktan kuşağa doğrulanan, kesinlenen komünist programın oluşumunda söz konusu uluslararası, anonim ve ortaklaşa çabada fazladan bir adımı yansıtır.

Küçük grubumuzun bilinçli ve örgütlü eylemini yönlendiren ve yönlendirecek olan bu tezler, malımız değildir (bu tezlerin isim babalığını da istemiyoruz). Bütün tarihi boyunca Partimizin, sınıfımızın biriken tecrübelerinin bireşimsel ifadesidir bu tezler... ve yalnızca onlara aittir.

Merkezi ve bölgesel yayınlarımızda (İspanyolca, Fransızca, İngilizce, Arapça, Portekizce, Kürtçe, Almanca, Macarca, Farsça vb...) yer alan çeşitli metinler bu tezleri açıklıyor, geliştiriyor ve tarihsel sahiplenme/uyumlaştırma sürecinin temelini oluşturuyorlar. Bunun için bugüne kadar Fransızca yayımlanmış belli başlı metinlerin yorumlu bir listesini bu tezlere ek olarak yayımlıyoruz. Bu anlamda, pek çok sorunda bu metinler ancak birkaç satırla ifade edilmiş tezlerden daha genişçe ele alınmış olsalar da, söz konusu olan, bütün bunların tamamlanmayı bekleyen bitmemiş bir çalışmanın çekirdeği olduğunu saptamaktır (böylesi bir devrimci çalışma, yalnızca toplumsal devrim tarafından gerçekleştirildiği gün tamamlanmış olacaktır). Tekrar ediyoruz : bu çalışma tezleri «efsanevî bir varış noktası» değildir ; yalnızca çalışma tezlerimizdir, çalışmamızın sürüp gittiği temel üzerindeki eylemimizin bir sentezidir. Bir metnin sapmalara, ihanetlere, bölünmelere vs. karşı bir garanti oluşturabileceği inancını siyasî paranoyaklara bırakıyoruz. Sahip olduğumuz yegâne garanti, bir gruba, bir partiye veya bir şefe değil, ama **komünizme**, bizi bizden ayıran her şeyi yıkacak olan o gerçek harekete katılımımız içinde ulaştığımız sonuçların bütünlüğüdür. Ve de diyalektik olarak, bu hareket, yalnızca merkezileştiğinde, örgütlendiğinde, hedefe yöneldiğinde, tek kelimeye, Parti olarak ortaya çıktığında var olabilir.

Bu partinin örgütlenmesi, hazırlanması, yapılandırılması ve yönelimi, devrimci kadroların uluslararası boyutlarda **oluşturulması** ve komünist devrimin Dünya ölçeğindeki yönetiminin hazırlanması çalışmalarını eskiden beri hep üstlenmiş olan grupların, bölüngülerin ve militanların anonim bir eseri olacaktır.

EKB'nin oluşumundan bu yana en önemli kaygımız, komünist hareketin durumu ve sınırlı güçlerimizle uyum içinde hareketin bütün görev ve ihtiyaçlarını üstlenmektir. Komünistleri gerçekte tanımlayan şudur : «döneme uygun olarak» falan ya da filân görevi gerçekleştirilebilir yegâne görev olarak düşünmemek ve üstlenmemektir (bazıları için bu görev «kuramsal»dır, kimileri içinse «propaganda» öne çıkar, daha başkaları da onun «askerî» olduğunu söylerler). Eğer böyle olsaydı, komünistler, proleter hareketin ihtiyaçlarına oranla daha az önemli görevleri üstlenerek, tamamen kısmî saptamalarla, proletaryanın geri kalanından farklılaşacak, kopmuş olacaktılar.

Devrimci praksisin⁸ özü, tersine, güç dengelerini ve öncelikleri dikkate alarak hareketin **bütün** ihtiyaç ve görevlerini üstlenmektir. Bütün bu görevler olağan ya da acil durumlara bağlı olarak değil, ama komünizme göre belirlenen hareketin evrensel ve tarihi çıkarlarını her zaman ön koşul kabul ederek üstlenilmiş olmalıdırlar. Bu, yalnızca bu, **PARTİ**'yi kesinlemenin tarihî çizgisidir.

Eğer yaşamın, mücadelenin yazılı ifadeleri her zaman militanların eleştiri konusu olmuşsa (değişmeden donup kalan şeyler üzerindeki dinamik yaşamın mantıkî ifadesi), aslında dilin de, hakimiyetinden kaçabilen bir içeriği geçirtmenin özellikle zor olduğu sermaye egemenliğinin etken bir ürünü olduğunu aynı şekilde hatırlatmak gerekir : hareketi yalnızca donmuş ulamlara elveren bir dilin aracılığıyla ifade ettiğimizde, çelişki hep var olarak kalır. Aynı biçimde bir kavram, proletaryanın yaşadığı farklı gerçek ve içeriklere bağlı olarak iki ayrı dilde ifade edilebilir.

Bu boşlukları doldurmak, her şeye rağmen kaçınılmaz olduğunu bildiğimiz zayıflıklarını azaltmak için, vermek istediğimiz gerçeğin bu ifadelerini birleştirmek amacıyla, tezlerle dört ayrı dilde çalışmayı denedik.

Sonuç zahmetli ve görelî olarak «arı olmayan» bir dildir... tarihi ve toplumsal olarak belirlenmiş kavramların bizzat içeriğinin bizim için taşıdığı anlamla, bir yurttaş (ne de onların en «siyasileşmişleri») için aynı olmaması olgusunun yansıttığı da budur. Örneğin «parti», «proletarya», «sınıf», «demokrasi», «sermaye» gibi ifadeler, başvuru noktaları ve değişik konular üzerine

ürettiğimiz farklı katkılar olarak alınmaları gerekir.

Değişik dillerde gerçekleştirilen belli başlı katkıların çevirisi, merkezî yayın organlarımızı bağdaştırma ve merkezileştirme çabamızı yansıtır. Bu bağdaştırma eğiliminin önemini vurgulamak amacıyla, bundan böyle bütün merkezî organlarımızın, daha doğru olduğunu düşündüğümüz aynı adı taşımasına karar verdik : Komünizm (böylece Fransızca yayın organımız «Le Communiste», bundan sonra «Communisme» başlığını taşıyacak diğerleri gibi). Sürekliliğe saygının bir ifadesi olarak Bordiga'nın 1953'te söylediklerini hatırlatmak yeter sanırız :

« Çalışmamızın sağladığı katkıların sürekliliğini izlemek için, okuyucular, sürekli yayınlarımızın değişen isimlerine (bir önceki çevreden türemiş dönemlere bağlı değişiklikler) takılıp kalmamalıdır. Katkılarımız bölünmez örgenlikleriyle kolayca tanınabilirler. Eğer üretilmiş mallara etiket yapıştırmak, bütün fikirleri yaratıcısının adıyla izletmek veya bütün bir partinin şefi tarafından belirlenmesi gibi olgular burjuvaziye özgü davranışlarsa... açıktır ki, proletaryanın kampında, sergilemenin biçimi gerçekliğin nesnel ilişkileriyle ilgilendiği zaman, bu asla aptal rakiplerinin kişisel görüşleriyle, övgülerle, küfürlerle ya da hafif ve ağır sıkletler arasındaki aşırı ve dengesiz rekabetlerle sınırlandırılmaz. Bu durumda karar içerik tarafından değil, ama sergileyenin iyi ya da kötü niyetiyle belirlenir. İşimiz ağır ve zor ama, amaçlarımıza burjuva reklâm tekniği hilelerine, insanlara dalkavukluk etmekten ibaret aşağılık eğilimlere başvurarak değil, yalnızca onları oldukları gibi üstlenerek ulaşılacaktır. » A Bordiga ; Zamanın Akışında – 1953

Bunun içindir ki «Programatik Yönelim Tezleri»miz, kendilerini Dünya'nın merkezi olarak tanımlayan farklı mezheplerin kelimenin dar anlamındaki iddialı ve törelere bağlı herhangi bir «plâtfòm»u değildir. Komünist program, bizi mümkün bütün sapmalardan koruyarak, bize herhangi bir erdemsel saflığı garanti eden bir metin değildir. «Plâtfòm» terimini «komünist program»ın eş anlamlısı olarak yutturmaya çalışan (sanki bu program ne türden olursa olsun herhangi bir metine indirgenebilirmiş gibi !) ve bu plâtfòmun yalnızca geleceğin kesin garantisi değil, üstelik – iddia üzerine iddia – işçi mücadelesinden kaynaklanan bütün sorulara gerekli cevapları da içerecektir diyerek onu efsaneleştiren bu inancı, biz, karşı-devrimcilere bırakıyoruz. «Gerçek hareketin ileriye doğru atılmış bir adımı, bir düzine programdan daha değerlidir» demişti Marx yüz yılı aşkın bir süre önce... işte «plâtfòmlar», «programlar» fetişizmine karşı olan buydu.

Falan ya da filân proleter önderden bir cümleyi veya bir plâtfòmı ezbere tekrarladığı için bir nebze olsun sapmayacaklarına inanan bütün ideal parti ve plâtfòm fetişistleriyle, katı biçimciliğin değişmez yandaşlarına şunu, dünkü yoldaşlarını karalamak için kolaylıkla plâtfòm, grup veya eylem tarzlarını değiştirdiklerini hatırlatmak yeter... Nihayet, geçmişin şeflerinden aktardıkları cümlelere dayanarak, «devrimci kadrolar»ın mükemmelliği ya da ideal «parti» üzerine tumturaklı nutukların arkasında federalizm eğilimlerini, sekteciliklerini ve de sefil bireyciliklerini saklayanların hepsine karşı Fransızca yayın organımızda bir süre önce söylediklerimizi hatırlatırız :

« Biz komünistler için önemli olan, Marx, Lenin veya Bordiga'dan yapılan falan yada filân aktarmalar, hatta belirli bir andaki falan ya da filân duruş değildir ; ama az ya da çok belirgin ifadelerin ötesinde değişmez olan içeriği, komünistlerin her zamanki girişimlerini birbirine bağlayan kırmızı ipi kavramaktır, **bütün kapitalist engellere karşı işçi mücadelesinin yanında yer almaktır**, önemli olan budur. Belirli bir anın anlaşılmasının, kesin ifadelerin, çeşitli işçi yayınları veya bayraklarla ifade edilen bilincin ötesinde, işçi sınıfının sömürüye karşı gerçek ve dolaysız mücadelesi, her zaman – dün, bugün, yarın – **cepheye, demokrasiye ve ulusçuluğa karşı oldu**. » Sunuş, Le Communiste No : 6

Düşmanımız, her zaman burjuva sınıf tarafından temsil edilen kapitalist toplum ilişkileri oldu. İhtiyaç ve isteklerimiz de hep değişmeden kalacak : mücadele usullerimiz, doğrudan eylemimiz (şiddet ve devrimci yıldırıcılık), burjuva devletin bütün yapılarına karşı olan ve onların dışındaki örgütlülüğümüz, silâhlı ayaklanma, ücretli işi yok etmek için proletaryanın dünya çapındaki diktatörlüğü vb... hep aynı oldular. Bu «çalışma tezleri» aracılığıyla dün ve bugünün komünist bölüngüleri arasındaki canlı ve gerçek sürekliliğe yapmak istediğimiz katkı, işte bu **gerçek değişmezliktir**.

ENTERNASYONALİST KOMÜNİST BİRLİK – 1989

TEZLER

1.

Bugün insanlığın karşı karşıya olduğu devasa sorunlar – sömürü, sefalet, savaş, açlık, insana yabancılaşmış (şeyleşmiş) emek, yoğun işsizlik vs. – kapitalist gelişme ve barbarlığın ayrılmaz ve zorunlu sonuçlarıdır. Bu sorunlar yalıtık olarak ele alınma yerine, tüm dinamikleri içinde, yani tarihin son sınıflı toplumu olan kapitalist sistem çerçevesinde, hem ilkel toplumdan komünizme uzanan tarih yayının bir parçası hem de dünya çapında komünist toplumun kuruluşunun maddi koşullarına yol açan sürecin bir anı olarak üstlenilir, ele alınırsa...evet yalnızca böyle ele alınırlarsa gerçekten karşı konulabilirler (teorik-pratik bütünlükleri içinde). Komünizm insanlık tarihinin sonu olmayacaktır. Komünizm – evrensel topluluk olarak insanın oluşumu – ,tamamen tersine,özel mülkiyeti, toplumsal sınıfları, devleti vs. ortadan kaldırarak gerçek insan tarihinin doğuşu anlamına gelecektir.

2.

İlkel toplum, bizzat kendi sınırlılığı yüzünden yok oldu. Burada insan, hayatta kalabilmesinin koşullarını üretirken, genişletilmiş yeniden üretim, ihtiyaçlarını da çoğaltır ve bu sınırlı toplumun gelişmemiş çerçevesini parçalayıp, dağıtır. Topluluklararası değişim (meta değişiminin başladığı yerde bu ilkel topluluklar biter), onların iç gerçekliklerini git gide devrimcileştirecek ve onları daha geniş bir bütünlük içinde kavrayacaktır. Nesnelerin doğrudan ihtiyaçları karşılayan faydasıyla – kullanım değeri – , onların değişim aracılığıyla başka tür nesneler elde etmeye yarayan – değişim değerinin temeli – özelliklerinin birbirinden ayrılmasını zorla kabul ettirecek olan budur. Bu süreç, ilkel toplulukların tarihi çözülüşüne neden olacak ve değer döneminin başlangıcına yol açacaktır.

3.

Bu sürecin ilk sonucunu incelersek eğer, Dünya'nın herbiri doğrudan doğruya farklı bir üretim tarzına sahip olan sayısız tipte topluma bölünmüş gibi görüldüğünü saptarız : köleci, asya tipi, cermen vb... Buna karşılık, bu süreci (dönüşerek dünya sermayesine, komünizmin kuruluşunun gerekli koşulu olan bu aşamaya kadar ulaşan paranın gelişim süreci) bir üst seviyeye ulaşma görüş açısından incelersek eğer, antik dünyanın (kelimenin tam anlamıyla kapitalizm öncesi, yani kapitalizmden önce var olan) kutuplarında, gelişmesi dünya sermayesinin bütün önvarsayımlarını , aynı şekilde önceden var olan bütün doğrudan üretim biçimlerinin dünya sermayesi tarafından ve onun içinde altalanmasını daha o zamandan içeren gezici ticaretin ve tefeci sermayenin varlığını çok çabuk açığa çıkarırız.

4.

Kapitalist dönem öncesine ait bütün toplumsal oluşumlarda siyasî, ulusal, dinî vs. belirlemelerin sınırlı niteliğine rağmen, insan her zaman üretimin amacı olarak görülür : burada değişim, yalnızca bir araçtır. Oysa genelleşmiş meta üretiminde, bütün kapitalizm öncesi toplumlarının tersine, zenginleşme en yüce amaç haline gelir ; para yegâne ereklik olur. Onun birikimi, her şeyin karşısında belirleyici duruma gelir (değişim ve dolaşım aracı olarak para) ; ve böylece, çok büyük bir sürecin sonunda, onları birleştiren biricik topluluk olarak kendini kabul ettirir. Değişimin

gelişmesi, üretimin amacını insanın ve zenginleşmenin hedefi yaparak, sermayeyi, üretimi tamamiyle ele geçirmeye zorlar.

5.

Paranın sermayeye dönüşümünün bu tarihî süreci, hem sermayenin uluslararası ölçüde yoğunlaşması ve merkezileşmesi hem de üreticiyle onun üretim faaliyetinin nesnel koşullarının ayrılması sürecidir... daha açık bir ifadeyle, şiddet yoluyla mülksüzleştirme süreci sonunda hayatî yaşam araçlarından mahrum kalan bütün üreticiler, ücretli köleler olmak zorundadırlar (devlet terörü sayesinde özgür emekçinin yaratılışıdır bu). Kendinden önceki bütün üretim biçimlerini dünya ölçüsünde altalayarak, bizzat kendi yıkılışının maddî koşullarını geliştirerek, kapitalizm, insanlığın bütünü için sınıfsız bir topluma doğru basit bir **geçiş biçiminden** başka bir şey olmayan bir sisteme dönüşür... böylece sınıflı toplumlar çevriminin son aşamasını oluşturur. İnsanlığın tarih öcesinin sonu olan yıkılışı bu nedenledir.

6.

Kapitalizm kendinden önceki bütün üretim biçimlerinden, **evrensel özüyle** (bütün insanlığı birleştirmenin koşulu), aynı şekilde sınıf karşıtlıklarını basitleştirerek/şiddetlendirerek farklılaşır : toplum iki büyük düşman kampa, birbirine meydan okuyan iki sınıfa (burjuvazi ve proletarya) bölünür.

Gelişmesiyle kapitalizm, kendi ortadan kalkışının koşullarını doğurur... bütün gezegenimizi silip süpürecek olan silâhları yaratarak değil yalnızca, ama özellikle bu silâhları tutup kavrayacak insanları, yani proletaryayı üreterek ve yoğunlaştırarak hazırlar sonunu.

7.

Proletarya geçmişteki bütün sömürülen sınıfların mirasçısıdır... çünkü yaşamının, daha doğrusu hayatta kalma mücadelesinin koşulları, geçmişte sömürülen sınıfların maruz kaldıklarının insanlık dışı boyutu, proletaryada doruğuna ulaşır ; mirasçıdır çünkü, proletarya kendinden önceki mücadelelerin bütün derin nedenlerini kendinde yoğunlaştırır. Ama yine de proletarya, geçmişin sömürülen sınıflarından farklıdır... çünkü geçmişin sömürülen sınıflarının kendilerine özgü toplumsal projeleri yoktu ; çünkü mücadeleleri – tarih dışı ve hayalî olarak – kaybedilmiş eski toplumu yeniden kurmayı deneyen basit tepkiler çerçevesini aşmanın maddî olanaksızlığı içindeydi.

İnsanın insanlıktan çıkarılmasına karşı, insan yaşamının değer diktatörlüğüne tâbi olmasına karşı, sömürüye karşı yürütülen yüzyıllık mücadele, proletaryayla tarihte ilk defa devrimci bir vesileyle yani insanlığın bütünü için geçerli ve ilerlemeci uygarlıkla bağlarını tamamen koparan gerçek ve uygun toplumsal bir nedenle üstlenildi : sermayenin ve onunla birlikte sınıfların, sömürünün, özel mülkiyetin, bütün devletin vs. yok edilmesi... ve komünizmin kurulması.

Demek ki bu mücadele, yalnızca bir sömürülen sınıf tepkisi değil, aynı zamanda ve özellikle, dünya çapında bir komünist partisi (kavramın en genel anlamında, var olan praksisin alt üst edilmesi anlamında) olarak örgütlenmek ve programını üstlenmek zorunluluklarıyla karşı karşıya olan tarihî bakımdan devrimci bir sınıfın eylemidir.

8.

Önce «kendinde» var olan (ekonomi veya «üretim» tarafından bizzat kendileri için saptanmış), ardından «mücadele eden» (siyaset yaparak) sınıflar yoktur. Onlar yalnızca uzlaşmaz ve karşıt örgensel güçler olarak vardır. İçerdikleri üretim ilişkilerine ve uzlaşmaz çıkarlara ayrılmaz bir biçimde bağlı olan mücadele ve muhalefet hareketlerinin eylemliği içinde belirlenirler yani. Burada «üretim» terimi, özel olarak şeylerin üretimini kasteden dar (doğrudan) anlamında değil, ama genel anlamı içinde ele alınmıştır... yani türün (insanların) yeniden üretimi ; sömürünün yeniden üretilmesi ; birbiryle uzlaşmaz iki kampın (sömürenler ve sömürülenler) yeniden üretimi ; bir yandan birilerinin özel mülkiyetinin, öte yandan varlık koşulların garantiye almanın gerekli araçlarından bu «birileri» tarafından yoksun bırakılmış diğerlerinin de durmadan artan sayılarının yeniden üretilmesi ; ve nihayet, mülk sahipleriyle (özel mülkiyet dünyasının savunucuları), pratik yaşamlarının tamamı içinde bizzat varlıkları bu dünyaya karşı olanlar arasında durmadan şiddetlenen uzlaşmazlığın yeniden üretimi olarak ele alınmalıdır.

Yani proletarya ve burjuvazi karşılıklı uzlaşmazlıkları tarafından belirlenirler : kapitalist üretim ilişkilerinin kendisinde simgeleştiği muhafazakâr parti olarak, gerici güç olarak burjuvazi ; güncel toplumun olumsuzlaması olarak, yıkıcı, imha edici parti olarak ve komünizmin taşıyıcısı olarak proletarya.

9.

Burjuva topluma özgü çelişki, insanlığın bütününe kapsamış olan bizzat sermayenin bağrında bulunur. Sermaye kendi özünü – artarak gerçekleşen değer olarak –, yalnızca üretici güçleri geliştirerek ve devrimcileştirerek gerçekleştirir. Bunun sonucu da, bütün metaların üretiminde toplumsal bakımdan gerekli emek süresinin kısılmasıdır ; bir başka ifadeyle, genel bir değer kaybıdır bu (bütün ürünlerde, emek gücünde, üretici sermayede vs...). Yani üretimin hareket noktası ve bizzat amacı – sermayenin kendiliğinden artışı –, bizzat harekete geçirdiği araçlarıyla önlenemez bir çelişkiye girer (üretici güçlerin devrimi = değer kaybı !!), her krizde üretici güçlerin yığın halinde tahribiyle kendini ortaya koyan budur ; ve kapitalist üretim ilişkilerinin değişmez gerici niteliğini gözler önüne serer ; ve de üretici güçlerle olan bu çelişkiyi (yalnızca devrimci proletaryanın en son sonuçlarına kadar itebileceği bir çelişki), her an patlamaya hazır kılar.

10.

Sermaye, proletaryayı (komünizmin taşıyıcısı !) olduğu kadar, iktisadî anarşiyi de (kendi yasası !) ortadan kaldırmakta bir o kadar yeteneksizdir. Değerin biricik üreticisi olan proletarya, değer olmaksızın var olamazdı. Dünya çapındaki toplam sermaye (genel olarak sermaye), her özel sermayenin değer artışı sağlamak isteyebilir (yalnızca isteyebilir), ama bu, ancak genel artış ahengini düşürerek gerçekleşebilir. Her seferinde daha derin ve şiddetli krizlerle biterek daha güçlü gelişme safhalarında kendini açığa vuran olgu budur... öyle ki bu olgu, kapitalist toplumsal sistemin bizzat varlığını siyasî, ideolojik, toplumsal ve iktisadî olarak tekrar tekrar tartışma konusu yapar, bir sorun olarak ortaya koyar.

11.

Demokrasi, ilkel toplumun dağılışımdan ; değişimin, metanın, özel mülkiyetin, sınıflı toplumun gelişmesinden ; tarihsel olarak bireyin hazırlanmasından ; insanın, yaşamını üretirken bizzat kendisinden ayrılmasından doğar. Onun gelişimi, değerın insan ihtiyaçları üzerindeki diktatörlüğünün gelişimidir ; sömürülen sınıflara karşı devlet diktatörlüğünün gelişimidir. Artarak gerçekleşen değerın ve metanın fetiş karakterinin topyekün hakimiyetiyle, kapitalist terör, yani

demokrasi doruk noktasına ulaşır. Söz konusu olan, özel bir çevre ya da basit bir hakimiyet biçimi değildir ; söz konusu olan, sermaye toplumunun sürüp gitmesini sağlayan değişmez özdür (itibarî bir takım temeller üzerinde bir şeyleri birbirinden kopararak ve birleştirerek, yani değer üzerinde şekillenen itibarî, sahte bir topluluk yaratarak). Yaşamın her alanını kapsamına alarak demokrasi, ona özgü topluluğun olabilecek tek topluluk olduğunu ileri sürmek için çaresiz bir biçimde çıkarları uzlaşmaz olan sınıfların varlığını aslında reddeder : paranın topluluğu, mantikî sonucu halk olan özgür/rekabetçi/ulusal yurttaş-bireyin (devleti oluşturan sendika ve parti yapılanmaları çerçevesindeki herkes) üreticisi olan topluluk.

12.

Demokratik hak ve özgürlükler, insanları meta (özellikle de emek gücü metası) alıcı ve satıcıları olarak ilişkiye geçiren kapitalist toplumsal dengelerin yalnızca yasal düzenlemeleridirler. Bu düzenleme, sınıf olarak proletaryanın olumsuzlanmasıdır. Yani meta sahipleri, yasal bakımdan özgür ve eşit bireyler olarak karşı karşıya gelir, ilişkiye geçerler. Ama mülk sahipleri arasındaki bu eşitlik ve özgürlük ilişkisi, burjuvalarla proleterler arasındaki dengelerin (özellikle üretim araçları mülkiyetini elinde tutan birileri ve iş güçlerinin dışında bütün mülklerden yoksun bırakılmış diğerleri arasındaki dengeler) dondurulmuş ilişkisinden daha fazla bir şey ifade etmez. Burjuvazi için özel mülkiyetin egemenliği, proletaryanın tamamen mülksüzleştirilmesi demektir.

İdeolojik bir mekanizma olarak demokratik hak ve özgürlükler, yalnızca sermayenin çoğalmak için ihtiyaç duyması halinde alıcı bulabilecek olan emek güçlerini satan özgür yurttaşlar olarak proletaryanın atomizasyonunu gerçekten güvence altına alır ve kesinler. Demokratik hak ve özgürlükler, her seferinde daha fazla kan ve değer yaratmaya veya ölmeye mecbur proleterleri, aralarında karşılıklı özgür rekabete zorlar. Demokratik hak ve özgürlükler, zorbalık, şiddet ve zorlama araçlarıdır ve demokrasinin (yani burjuva hakimiyetinin) çok önemli bir silâhını oluştururlar.

13.

Burjuva ideolojileri – ufukları kendi sömürü sisteminin sınırlarını aşmayan dar kafalı burjuva anlayışının ifadeleri –, toplumun kutuplaşmasının (burjuvazi ve proletarya arasında) gerçek boyutlarını sürekli olarak gizlemeye çalışırlar. Böylece burjuvazi, demokrasiyi açıklamak için kendi demokratik görüş açısından hareket eder ; toplumu açıklamak için de – üretim tarzının geçici niteliğini saklamaya çalışarak – doğrudan ve tarih dışı bir görüş açısından yola çıkar. Burjuvazi, devrimci gücü, bu toplumu yok etmeye yetenekli biricik gücü özellikle gizler... yani proletaryayı. Proletarya tersine, ne türden olursa olsun hiçbir ideolojiye ihtiyacı olmaması, başvurmaması nedeniyle, tarihsel gelişmeden korkmaz. Kendi diktatörlüğünü, bütün sınıfların ve kendi kendinin olumsuzlanması süreci olarak ileri sürer. Proletaryanın varlığı, kapitalist toplumun olumsuzlamasıdır ; ve bu toplumun felâketli doğası,proletaryayı toplumsal sistemin tümünü ve bütün ideolojilerini yeryüzünden süpürüp atmak için onu (proletaryayı) uluslararası bir güç olarak örgütlenmeye zorlar.

14.

Demokrasinin bizzat gelişimi, durmadan sınıflar arasındaki sınırları silerek (gölgeleyerek), kapitalizmin çelişkilerinin basitleşmesinin/şiddetlenmesinin güncel önemini gizlemeyi üstlenir ; gelişimi içinde yeri geldiğinde, tam bir karışıklığı (anlaşılmazlığı) geliştiren özgün ideolojik biçimler, özellikle de, toplumu iki uzlaşmaz sınıfa değil, ama az ya da çok muğlak ve esnek çok sayıda kategorilere bölecek olan biçimsel ve yasal karmaşık bir tüzükler bütünlüğü üzerine

temellenmiş özgün ideolojik biçimler tarafından doğrulandığı görülmüş olan budur.

Böylece, örneğin toplumun bir kutbunda yer alan sözde ücretlere ilişkin yasal biçimlerin bütünü, devletin tüm yapısının burjuva doğasını gizlemeye çalışır. Örneğin subayların veya devletin, şirketlerin, polisin üst düzey yöneticilerinin, her türden bürokratin durumu budur... bu zatı muhteremler, bu kılıflar altında tarafsız kategoriler, hiçbir sınıfa ait olmayanlar olarak tasnif edilirler ; daha da kötüsü... kimi «emekçi tabakalar»la bir tutulurlar.

Toplumun diğer kutbunda, tamamlayıcı bir olay gelişir : sözde mülkiyetin yasal biçimler bütünü («köylü» kooperatifleri, tarım reformları, esnafı), aslında artı-değer üretmeleri amacıyla sermaye tarafından birleştirilmiş geniş proleter yığınların (yani ücretli karakterleri kılık değiştirmiş olan geniş yığınların) varlığını nesnel olarak gizler.

Bu mekanizma, diğer pek çoğu gibi, proletaryanın farklı tabakalarını bize, herbiri özel çıkarlara sahip ve birbirlerine muhalif tabakalar olarak sunmaya çalışır : kentli/tarımsal, çalışan/işsiz, erkek/kadın, «işçi»/memur, kol emekçisi/kafa emekçisi vs... Bu karmaşık ideolojik süreç, burjuva baskı ve sömürü rejimini ayakta tutmaya yarar, katkıda bulunur. Bu aynı süreç, söz konusu rejimi sürdürmeye yardım eder; çünkü düşmanımızı gizler ve yaygınlaştırır ve de sınıfımızı sayıca zayıf ve bölünmüş bir sınıf olarak gösterir. Sürüp giden burjuva hakimiyetinin bütün sırrı, proletaryanın gerçekte ne olduğunu anlamasındaki ; sınıf kardeşlerinin (Dünya'nın neresinde olursa olsun, burjuvazinin bilerek oluşturduğu kategorilerden hangisi olursa olsun) mücadelesini kendi mücadelesi olarak tanımasındaki (tarihî bir güç olarak oluşmasının vazgeçilmez koşuludur bu) zorluklar olarak özetlenebilir böylece.

Gelişimi içinde sırası geldiğinde bu cehennemî çevrim (burjuva ideolojilerine bu boyun eğiş) de, – proletaryanın mücadelesiyle , genelleşmesiyle ve bu ikisinin zaman içinde rastlaşmaları eğilimiyle – sistemin yıkımının art arda gelen dışavurumlarında parçalanır ; ve bir bütün olarak kapitalist toplumun aynı yadsımasının bu kesinleşmesi (her zaman azınlıktaki komünistlerin bilinciyle sınırlı önderlerinin bilincinin ötesindeki aynı çıkarlar ve aynı tarihî projeyle belirlenmiş bir yadsıma), her seferinde daha da su götürmez bir biçimde kendini açığa vurur.

15.

Devrimci kriz dönemlerinde bu iki sınıftan (burjuvazi ve proletarya) herbiri diğerine karşı, karşılıklı uzlaşmazlıkları temelinde, kendi içinde birleşir.

Burjuvazinin farklı bölüngüleri, pazarların ve üretim araçlarının bölüşülmesinde özel çıkarlarını ileri sürmek için, bıkıp usanmadan aralarında mücadele ederler ; ama proletarya silâhlanmış olarak ortaya çıkar çıkmaz ve komünizm hayaleti karşılıklarına dikilir dikilmez... burjuvalar, aralarındaki bütün rekabet yerini dünya burjuvazisine bırakmak üzere ikinci plâna geçer ve sınıf savaşına en iyi şekilde karşı koyabilecek yetenekteki, en kararlı, en güçlü, en uygun bölüngünün etrafında toplanırlar. Karşı-devrimin genel olarak sınıf düşmanına karşı meydan okuyuşunun bu biçimi, başka özel biçimlerin düzenlenmesini dışlamaz : toplumu iki burjuva çete halinde – ikisi de proletaryayı kontrol etmeye çalışan – kutuplara ayırma, bu biçimlerden biridir.

Devrime karşı koyabilmek için birliğini, yalnızca iç kutuplaşmasıyla almasıyla değil, aynı şekilde burjuvalar arası kutuplaşmanın (bir sınıfın diğer bir sınıfa karşı olduğu gerçek bir kutuplaşmaya göre sahte bir kutuplaşmadır bu) savunulmasındaki yeteneklerine gelince... gerçekten de art arda gelen karşı-devrimler, burjuvazinin bu maharetini, bu esnekliğini doğruluyor.

Proletaryaya gelince... rekabet zincirlerini kırdığı andan itibaren, tarihî düşmanına karşı mücadelede birleşerek, kendini bir güç olarak koyar ; sermayeye meydan okumada en yetenekli, en kararlı, en güçlü, en uygun bölüngülerinin etrafında Parti olarak merkezileşir. Bu anlamda, sermayenin can alıcı birikme merkezlerini (büyük sanayi, madenler, ulaştırma, haberleşme ağları vb.) felce uğratma yetenekleri nedeniyle proletaryanın stratejik olarak önemli kesimleri vardır kuşkusuz. Bu sektörler ille de en kararlı sektörler demek değildir, ne de devrimin yaygınlaşmasını en fazla garanti eden sektörler. Aynı şekilde başka sektörler de vardır : «işsizler», genel olarak veya özellikle henüz işgüçlerini satın alacak birilerini bulamamış (ya da bulamayacaklarını bilen) genç proleterler (çoğu zaman alışılmış sınıflamalara uymayan «gençler» veya «öğrenciler» adı altında gizlenmiş sektörler). Bu sonuncu kesimler, hareketin niteliksel sıçramasında belirleyici bir rol oynayabilirler... mücadelenin etkin genelleşmesiyle, kitlelerin sokağa inmesiyle, yerel dayanışmacı birlikçiliğe geçilmesiyle (toplumun iktidarı genel sorununu ister istemez ortaya koyan bu yeni duruma karşı, artık burjuvazi ne ulamsal ne de kısmî reformlar öneremeyeceği bir yerel birlikçilik) birlikte, her zaman şirketlerin dar görüşlü yöneticileriyle bağları kopartmak anlamına gelen bir niteliksel sıçrama. Ama bu müthiş devrimci enerji, yalnızca merkezileşmiş Parti olarak örgütlenirse, örgütlendiği zaman, kelimenin tarihî anlamında bir güç olur, bir güce dönüşür. Bu olmaksızın söz konusu enerji savrulup silinecek ve hatta karşı-devrim tarafından onun çıkarları için bile kullanılabilir. Öte yandan bu hareket, tamamiyle komünist bir program ortaya koymaksızın, bütünüyle devrimci olan bir yönetimle donanmaksızın, merkezi bir parti olarak da oluşamaz. Ve aynı şekilde, komünist yönelim ve program, bu hareketin (çok geniş ve güçlü olsa bile) doğrudan sonucu değildir ; ama komünistler tarafından garanti edilen bilinçli, iradî, tarihî uzun ve zor bir mücadeleyle devrimin ve Parti'nin yönetim organına, canlı bir güce dönüşmüş tecrübelerinin sonucudur tam da.

16.

Tarihî mezar kazıcısının gelişmesine yol açan kapitalizmin gelişmesi, aynı zamanda onun (mezar kazıcısının) mücadelesinin başlıca koşulların **belirler**. Proletaryanın mücadelesinin burjuvazinininkiyle aynı veya benzer olabileceği anlamında değil, ama sermayenin gelişmesinin bu mücadelenin bizzat koşullarını **uzlaşmaz bir biçimde** belirleyerek doğurması ölçüsünde, proleter devrimi bütün öncekilerden **farklı ve eşsiz bir devrim** kılar.

17.

Kapitalizmin hiçbir tarihî geçmişi olmayan bir gerçekliği yaratarak aynı zamanda **sömürülen devrimci** bir sınıfı doğurması böyledir : yani özgün toplumsal bir projesi olan geçmişin hiçbir devrimci sınıfı, aynı zamanda sömürülen bir sınıf değildi.

18.

Böylece burjuva toplum, bütün özel çevrelerin (tabakaların, sınıfların) **olumsuzlaması** olan özel bir çevreyi (proletaryayı) geliştirir. Kapitalist toplum, bu sıfatla oluşmaya ve **bütün sınıfları ortadan kaldırmak** için hakim sınıfa dönüşmeye kararlı bir sınıf doğurur. Yani proletarya , eksiksiz gerçekleşmesi kendi kendini yok etmesi demek olan bir sınıftır. Geçmişin devrimci sınıfları,gerici güçler olarak durumlarını sağlamlaştırmanın savunusunda yeni bir hakimiyet biçimi kurmak için kendilerini iktidar ve özel bir çevre olarak koyuyorlar, tanıtıyorlardı. Proletarya tersine, bütün hakimiyet biçimlerine, bütün sömürüye, bütün devlete son vermek için ortaya çıkar.

22.

Proletaryanın yani komünistlerin amacı (1847 Komünistler Birliği tüzüğünde belirtildiği gibi) şudur : «Burjuvazinin devrilmesi, proletaryanın hakimiyeti, sınıf uzlaşmazlıkları üzerine temellenmiş eski burjuva toplumun ortadan kaldırılması ve ne özel mülkiyetin ne de sınıfların olduğu yeni bir toplumun kurulması.» ; veya Engels'in de onayladığı gibi, «Partimizin programı... genel olarak yalnızca sosyalist değil, ama doğrudan komünisttir, ve bu, nihaî amacı bütün devleti, yani demokrasiyi ortadan kaldırmak olan bir parti demektir.»

23.

Bu, zorunlu bir biçimde proletaryanın sınıf olarak yani dünya çapında bir parti olarak, var olan toplumsal düzenin bütününe karşı olan örgensel ve merkezi bir güç olarak oluşması demektir.

Sınıf olarak proletaryanın örgütü, emek güçleri metalarının özgür ve eşit satıcıları olan proleterlerin rekabeti tarafından sürekli bir biçimde yok edilme tehlikesiyle yüz yüzedir. Bütün bir ideolojik/ siyasî/askerî güç, burjuva düzenin ve toplumsal barışın üzerinde temellendiği bu bölük pörçüklük halini (atomizasyonu) sağlamlaştırır, sürdürür. Proletarya, özü gereği hem burjuvazinin uzlaşmaz hasmı hem de onu sürekli tehdit eden bir güç olmasına rağmen, bu koşullarda o, yani proletarya, kapitalist düzene karşı olan toplumsal uzlaşmazlığının silik bir duygusundan daha fazlasını taşımaz ; halkın içinde eriyip kaybolarak siyasî bir eklentiye dönüşme eğilimindedir. Sınıf olarak proletaryanın burjuvazi tarafından olumsuzlanmasının ifadeleri olan demokratik cepheler, ulusal birlikler, halk veya ulusal kurtuluş cepheleri, milliyetçi-sosyalizm (naziler) veya ulusal sosyalizm vs., işte bu alanda gelişip serpilirler.

24.

Her şeye rağmen sınıf uzlaşmazlıkları kaçınılmaz olarak kendilerini tekrar göstermeye başlarlar. Varlığının, özü gereği, yalnızca **bütün sınıf ittifaklarını, bütün cepheleri dışlayarak** mümkün olduğunu açığa vurarak, proletarya, daha güçlü, daha metin, daha kararlı bir sınıf olarak, bir parti olarak yeniden ortaya çıkar. Burjuva «devrimi» denilen dönemlerde bile proletarya, diktatörlüğünü ve devrimci terörünü örgütlemeye çalışan bir sınıf olarak kendini ortaya koyar... böylesi bir program karşısında burjuvazi, en «ilerici» bölüngüleri de dahil olmak üzere, hep birlikte karşı-devrimin kan içiciliğini, terörünü kanıtlamak için, toplumun en «gerici» kesimleri üzerine kapanarak korkuyla geriler.

Bir çok kez proletaryanın mücadelesi, burjuvazinin falan ya da filân bölüngüsünün de düşmanı olan aynı düşmana karşı («düşmanlarının düşmanlarına» karşı mücadele olarak adlandırılıyordu bunu Marx) çarpışmasıyla – zamanda ve mekânda – çakışmış olabilir... ama bu, yalnızca – politik olarak kısmî ve sınırlı – bir tesadüftür. Kendi sömürücüleri karşısında toplumsal uzlaşmaz karşıtlığı sürekli... ve proletarya için, bu çakışan mücadele, tek ve aynı karşı-devrimci yıldırı siyasetini – bütün bölüngüleriyle – üstlenmiş olan burjuvaziye bir bütün olarak tehlikeye sokan güç sıfatıyla, proletaryayı kaçınılmaz olarak kendini kabul ettirmeye iter, zorlar.

25.

Dünya ölçüsünde bir sistem olarak kapitalizm, proletaryayı dünya ölçüsünde bir sınıf olarak

geliştirerek komünizmi gezegenimiz ölçeğinde mümkün kılar ; aynı anda,devrimin genişlemesi ve proletarya örgütlerinin niteliğine ilişkin programsal görünümleri belirler :

- İlk muzaffer ayaklanmalarının ancak Dünya'nın belirli bölgelerinde gerçekleşebileceği komünist devrim, zorunlu olarak dünya devrimidir... **ya genişler ya da sönüp gider !**
- Dünya ölçüsünde olmanın dışında, proletarya amaçlarına hiçbir düzeyde ulaşamaz... ne bir fabrika, ne bir bölge, ne bir ülke, ne de bir grup ülke çapında bile bu mümkün değildir.Bir ülkenin bir tek ya da bütün şirketlerinde tarihsel bakımdan «işçi denetimi», «üretimin özyönetimi» olarak adlandırılan uygulamaların hiçbiri , üretimin kapitalist ilişkilerinin yıkılması anlamına gelmez ve hiçbir biçimde bu yıkılışın yolu da değildir.Bir hareket olarak komünizm, var oluşundan beri ülkeyi, ulusu, ulusal mücadeleyi dışlar ve onlara karşıdır. Onun gelişimi doğrudan doğruya bütün sınırların, bütün ulusların ortadan kaldırılışını içerir.
- Dünya ölçüsünde davranarak proletaryanın tek vücut halinde oluşumu, yalnızca karşı-devrimin işine yarayacak olan koperatifçi, federalizm yanlısı, özyönetimsel ideolojilere karşı mücadele eden ve bölgesel özellikleri korumayla yerelleşmeci çabalara karşı hareketin genel çıkarlarını garanti eden örgensel bir mekeziyetçiliği gerektirir. Besbelli ki bu, bütün sınıf örgütleri (dernek, biçimsel parti, devlet vs...) ve mücadelenin bütün safhaları (hakimiyet altındaki sınıf veya hakim sınıf) için de geçerlidir.

26.

İşçilerin vatanı yoktur... sahip olmadıkları bir şey ellerinden alınamaz. Ulusun savunulması (ona dayanak edilmek istenen bahane ne olursa olsun), dünya işçi sınıfına yapılmış bir saldırdır. Burjuvazinin egemenliği altında bütün savaşlar, dünya sermayesinin iki ya da daha fazla bölüngüsünü ve çıkar gruplarını karşı karşıya getiren **emperyalist savaşlardır**. Proletarya yalnızca bir tek savaşa sahip çıkar ve sürdürür : burjuvazinin bütününe karşı toplumsal savaş. Liderlerinin doğrudan niyetlerinden bağımsız olarak, savaşlar, bu toplumun bağrında sermayeyi kanıtlamanın ve isyankâr sınıfı nesnel ve öznel olarak yıkmanın, yok etmenin araçlarıdır. Bu anlamda, «vatan kurtaranlar»la «emperyalistler» arasındaki savaşlar, ulusal devletler arasındaki «basit» savaşlar olmanın ötesinde, özünde **sermayenin komünizme karşı savaşlarıdır**.

Mantıkî devamını emperyalist savaşlarda bulan «ilerici/gerici», «faşist/anti-faşist», «sol/sağ» bölüngüler arasındaki burjuvalar arası uzlaşmaz zıtlıklar karşısında, proletaryanın mümkün bir tek cevabı vardır yalnızca : bütün fedakârlıklara karşı, bütün ateşkeslere, bütün ulusal dayanışmalara karşı uzlaşmaz mücadele... yani **devrimci mağlûbiyetçilik** ; silâhlarını kendi sömürenlerine, doğrudan kendisini ezenlere döndürmelidir. Proletaryanın amacı, sermayeye karşı mücadele topluluğunun uluslararası merkezileşmesi içinde/merkezileşmesiyle, kapitalist savaşı, dünya proletaryasının dünya burjuvazisine karşı bir savaşa dönüştürmektir.

27.

Proletaryanın yenilgisinin sonucu, Dünya'nın biri «kapitalist», diğeri «sosyalist», üçüncüsü de «azgelişmiş» ya da «üçüncü dünya» olarak üçe bölünmesi, uluslararası proletaryanın amaçlarının ve çıkarlarının örgensel birliğini yok ederek, bu bölünmüşlüğü sağlamlaştırmaya ve sürdürmeye çalışır.

Bu ideoloji, «masumane» bir biçimde, «gerçeğin basitçe tespiti» olarak kullanıldığı zaman bile, gerçekte dünya proletaryasının yıkımını içerir. Zira böylesi ideolojik biçimler, proletaryanın söz

konusu üç ayrı dünyanın herbirinde farklı görevler üstlenmek zorunda olması olgusunu varsayar daha baştan.

Bu yaklaşımın («birinci dünya»da demokrasiyi derinleştirme veya yalnızca bu «birinci dünya»da sosyalizm için mücadele etme gerekliliği ; «ikinci dünya»da siyasal reformlar sağlama ve «politik bir devrim» yapma zorunluluğu ; «üçüncü»sünde de burjuva demokratik devrim görevlerinin gerçekleştirilmesi ve ulusal kurtuluş için mücadele etmenin gerekliliği) ideologlarının – tutarlı veya tutarsız – onu desteklemelerinin ötesinde, bu ideoloji, kaçınılmaz bir tarzda proletaryayı uluslararası bir sınıf olarak kendi kendini inkâra götürür ; herhangi bir mazeretle burjuvalar arası değişik mücadelelere, Dünya’nın yeniden bölüşülmesi için yapılan savaflara katılması anlamına gelir.

28.

Ulusal kurtuluş mücadeleleri, anti-emperyalist savaflar, halk savafları vs., kapitalistler arası savaşta işçileri kurbanlık koyun olarak kullanan ideolojinin özel ifadeleridirler yalnızca. Emperyalizm, falan ya da filân devletin şu veya bu ölçüdeki gücüne özgü bir olay, bir görüngü değildir. Bu, bizzat sermayenin kendine özgü, değişmez ve ondan ayrılmaz bir görüngüdür : gerçekleşerek artan değer in olabilecek en küçük parçalarından her biri, emperyalist terörün bütün önsel varsayımlarını içerir. Bunun içindir ki, bütün burjuvalar emperyalisttirler ve uygulamada dünya sermayesinin en güçlü bölüngülerine ayrılmaz bir biçimde bağlıdırlar... ve bu bağlılık, yalnızca malî sermaye ve anonim şirketlere doğrudan katılımlarıyla değil, aynı zamanda görünür görünmez binlerce başka anlaşmayla sağlanır.

Proletarya, emperyalist savaflar karşısında, kendi sömürücülerine karşı olan mücadelesini canlandırır, hızlandırır. Böyle davrandığında da, bu savaflarda dünya sermayesine uygunluğun kendisinden daha fazla bir şey görmenin gerekmediği bu durumda, ilgisiz/tarafsız kalmakla, sabotajcı olmakla suçlanır. Hangi bahaneyle olursa olsun, sömürücülerıyla bir ateşkesi kabul edemez. Tersine, sömürücülerinin hepsine karşı yürüttüğü bu mücadelenin gelişmesi ve sürekliliği, onu, dünya sermayesine karşı, gezegenimizin bütünündeki sınıf kardeşleriyle birlikteki eylemi içinde, proletaryanın dünya çapındaki enternasyonalist örgütünün üzerinde yükseleceği bir tek mücadele topluluğunun bağrında buluşmaya iter.

29.

11. tezde açıkladığımız gibi, komünizm, hem amaçlarında hem de tarihi gelişimi içinde demokrasinin canlı karşıtıdır ; bir başka ifadeyle demokratik haklarının, yurttaşlarının karşıtıdır. Gerçekleşmesi, demokrasinin üzerinde temellendiği bütün kapitalist kavramların (özel mülkiyet, ticari değişim, iktisadî değer vs...) tasfiye edilmesini gerektirir. Yani komünizm, demokrasinin yıkılıp ortadan kaldırılmasını doğal olarak içerir. Proletarya için bu tezden, kendiliğinden bir sonuç çıkar ortaya : içine girdiği mücadelenin hangi safhasında olursa olsun, eğer proletarya demokrasiyi kabul ederse – ister bir cephe olarak (daha «demokratik», «anti-faşist» veya «anti-emperyalist» kabul edilen burjuva bölüngülerinden biriyle ittifak yaparak) ; isterse örgütün bir ilkesi olarak (seçimlerde, meclislerde, kongrelerde siyasî garantiler arayarak) ; ve nihayet, isterse de nihaî amaç olarak («gerçekten demokratik bir toplumun oluşması»nı hedefleyerek) –, proletarya, nesnel olarak ve bütünüyle amacından, bağımsız bir parti olarak oluşumundan, evrensel insan topluluğunun ilk biçimlenişlerinden vazgeçmiş olmaz yalnızca, ama zorunlu bir biçimde proletarya olarak kendi varoluşunu, çıkarlarını yani bizzat fizikî varlığını da inkâr etmiş olur ; sınıfsız yurttaşlar dünyasında eriyip kaybolarak, kendi kendini sınıf olarak inkâr eder ; kendini ezenleri güçlendirerek, var olan toplumsal düzene karşı uzlaşmaz bir güç (varlığının biricik olumlaması) olmaktan çıkartır kendini :

- Bir demokratik cepheye katılması halinde... çoğunluğun içinde, yurttaşlar toplumunda, «anti-faşist direniş»te boğulur gider. Sınıf bağımsızlığının ortadan kaldırılmasına, cephe sonrasında da devletin suratının (görünüşünün) değiştirilmesine katılmış olur.
- Demokratik haklar için mücadele etmesi durumunda da, kendi düşmanının (devletin) silâhlarını güçlendirir.
- Demokratik merkezîyetçiliği uygulaması durumunda, bireyler arasındaki ayrılmalara (kendi aralarında, teoriyle pratik arasında, kararlar eylem arasında, yasamayla yürütme arasında, bireyle toplum arasında vs., ayrılmalara) uygun gelen ve onlarla birlikte kaybolup gidecek olan örgütlenme biçimlerine ilkesel bir nitelik atfederek intihar etmiş olur.
- Ve nihayet, demokrasiyi kabul edip ona nihaî amaç olmayı atfederek, ideolojik bakımdan burjuvalaşır. Bu amaç, kapitalist toplumun idealinden hiç de farklı değildir... saf demokrasi.

30.

«İşçi» demokrasisi (yani «işçi bir halkın hükümeti») sermayeye özgü politikayla ekonomi, insanla toplum arasındaki arabuluculuk işlevlerini korur ; yalıtılmış insanların özgürlükleri ve parlâmenter tapınış yerine «demokratik sovyetler»i, «özgür sendikalar»ı, «bağımsız genel meclisler»i, «özgür işçi»yi vs. koyar.

İçerik hep aynıdır : her iki durumda da özne, devrimci bir program ve yönelime sahip olan isyankâr bir sınıf değildir artık ; ama «işçi» veya değil, özgür bireydir. «Burjuva demokrat» yorumu ait olan ulusun, halkın, yurttaşın sınıf dışılığı efsanesi, «işçi demokrasisi»nin yorumuna özgü olan «işçiler»in, «proleter yığınlar»ın (sosyolojik olarak belirlenmiş), «sömürülen çoğunluk»un bir o kadar burjuva olan efsanesine de uygundur. Bir kez daha belirtelim ki, «işçi» edebiyatı, kapitalist toplumun dayanağını gizlemeye ve bunu işçilerin bir kazanımı olarak yutturmaya yarar.

31

«İktisadî mücadele»yle «siyasî mücadele», «sendikal mücadele»yle «devrimci mücadele», «acil talepler için mücadele»yle «tarihî mücadele» arasındaki sosyal-demokrat ayrım, işçi mücadelesini bölmek ve bertaraf etmek için kullanılan bir burjuva metodudur. Bu sahte ayrımı benimseyen işçi örgütü, niyeti ne olursa olsun, proletarya saflarında karışıklığa yol açarak örgütsüzlüğe, hareketin yönünü ve sınıf savaşının bütün özünü saptırmaya iştirak etmiş olur. Toplumsal bir hareketle, önderlerinin tepesinde dalgalanan bayrağı ; proleter talep ve çıkarlarla sermayenin reformist önerilerini karıştırmak, sınıf mücadelesini burjuva terimlerle ifade etmektir (proletarya mücadelesinin bütün tarihi boyunca sendikacılar ve sosyal-demokratlar tarafından yapıldığı gibi).

Proletaryanın mücadelesi kısmî talepler temelinde başlasa bile (fiyatların yükselmesine, işin genişlemesi ve/veya yoğunlaşmasına, proleter yığınları işsiz bırakacak olan tedbirlere, devletin baskıcı ekonomik önlemlerine vs. karşı mücadele), bu mücadele, içeriği bakımından, sömürünün artmasına (artı-değer oranı) ve bizzat sömürüye karşı bir mücadeledir ; sömürülen ve devrimci bir sınıf olarak proletarya için mücadelenin birbirinden ayrılmaz iki anıdır. Kriz dönemlerinde, en küçük proleter ekonomik bir talep, doğrudan doğruya sömürü oranı ve sermayenin kârına, kutsal mı kutsal ulusal ekonominin rekabet gücüne bir hücum anlamına geldiği zaman, bu ayrılmazlık aşikâr olur. Bu durumda proletaryayla, devlet olarak birleşmiş kapitalistler arasında doğrudan bir savaş

kaçınılmazdır.

Kapitalist bir reformun mücadelenin amacı gibi görünmesi, yalnızca bir burjuva yalanı değil (aynı zamanda bir yalandır : Dünya'nın bir başka köşesindeki sınıf kardeşlerinin mücadelesine ilişkin burjuva basının süzgeçlerinden geçmiş olan haberler proleterlere ulaşır ve orada söylenen her şeyi olduğu gibi kabul etmek gerekseydi eğer... yeryüzünde sınıf mücadelesi yoktur, bütün mücadeleler ulusal, dinî veya demokratik olmalıdır bu haberlere göre !), ama burjuvazinin alâmeti olan bir bayrak, hareketin gerçek zayıflığı olarak bizzat bu hareket üzerinde etkisi olan nesnel bir güçtür de.

Bu gerçeği küçümsemek ve sınıfımızın bu nesnel zayıflığına karşı tutarlı bir mücadele geliştirmemek, hakim sınıfın ideolojisi olarak baskın ideolojinin ağırlığını, etkisini bilmezlikten gelmek demektir.

Yalnızca öncü bölüngüler (ayaklanmadan önceki bütün süreç boyunca ve çok mümkündür ki hemen sonrasında da zorunlu olarak azınlıkta olan proletaryanın öncü bölüngüleri) üzerinde temellenerek, açık bir biçimde bugünkü toplumu inkâr eden «ücretli işin yok edilmesi» gibi sloganlarla ayaklanarak bu toplumun yıkıcısı isyancı hareket, gerçekte ne olduğunu böylece ortaya koyar.

32.

«Ekonomi»yle «politika», «kuram»la «kılgı» arasındakiler türünden başka sosyal-demokrat ikiye bölmeler (dichotomie, ikili bölü), isyankâr birliğini yıkmak ve tasfiye etmek için devrimci süreci böler. Bu kavram türünün özellikle önemli bir haline göre, kapitalist üretim tarzı, biri «yükselen», «ilerici», «biçimsel hakimiyet» dönemi, diğeri «gerileyen», «gerici», «emperyalist», «gerçek hakimiyet» dönemi olarak tanımlanmış farklı dönemlere bölünürmüş... Sermayenin bizzat gelişimi, her zaman reformlardan, sürekli dönüşümlerden, niceliksel veya niteliksel gerekli değişimlerden oluşur (daima artarak değerlenmek zorunda olan değer).

Sermayenin uygun gelişmesi her zaman onun kendi içindeki en büyük reformudur, sürekli alt üst oluşudur ve niceliksel olduğu kadar niteliksel de olan zorunlu dönüşümüdür (durmadan daha fazla değer kazanarak gerçekleşmek zorunda olan değer) ; bu, birbiriyle çatışan iki safha olarak değil, ama bütün zıtlıkların (temeli değer artışı/değer kaybı olan) her seferinde daha da şiddetlendiği art arda gelen düzeylerde gösterir kendini (kapitalist üretim tarzının dönemlere ayrılabilmesi için yegâne temel).

Bütün bu gerilemeci kuramlar, kapitalist üretim tarzının evrenselliğini yok eder (zaman ve/veya mekânda) : bu teoriler zorunlu olarak – en son aşamada devrimci proletaryanın, eski dünyanın biricik mezar kazıcısı, sistemin felâketli çöküşünün yegâne etkin elemanı olduğunu reddederek – onun ihtiyaç ve çıkarlarının değişmezliğini tasfiye etme sonucuna varır ; söz konusu teoriler, bu teorinin yandaşlarını – bir o kadar kaçınılmaz olarak – acil talepçiliğin, kaderciliğin, toplumsal evrimciliğin, aşamalı gelişmeciliğin ve daha pek çok tuzağın – sınıf militanlığını yok eden – kollarına atılmaya götürür. Bütün gerilemeci teoriler, – salt iktisadî yaklaşım kuramlarından (ekonomik determinizm yanlısı kuramlar) daha başka hiçbir şey olmamalarının, yani burjuva olmalarının ötesinde – kanıtlama yolları ne olursa olsun, yukardaki sonuca yalnızca bu sonuca ulaşırlar. Bütün bu gerilemeci teorileri içeren reformist pratikler de, gözlemlerin kanıtladığı gibi, sosyal-demokrasinin karşı-devrimci bütün pratiğinin haklılık/talep ikilisiyle ifade eder kendisini sistemli olarak (tarihsel bir bütünlükle aynı biçimde resmî anarşizmi de içererek) ; ve bu, «yükselen» denilen dönem boyunca – özellikle bu sahte mazeret altında – proletaryanın amacı olmalıymış... komünizm için değil, ama tam da reformlar için mücadele (yani bir burjuva mücadelesi) ; sistemin bağrında ekonomik bir nesne olarak onunla bütünleşmek için bir mücadele

olmalıymış (sermaye için bir «sınıf» olarak yani).

Bütün gerilemeci kuramlar, burjuvazinin kendinden menkul sınıf-dışı ve tarafsız ilerleme, evrim, uygarlık fikirleri üzerinde temellenirler : sanki burjuvazinin yönetimi altındaki bir ilerleme, burjuva ilerlemesinden başka bir şey olabilirmiş gibi (en büyük burjuva ilerlemesi, her zaman burjuva savaş olmuştur) ; sanki burjuva iktidarında evrim, burjuva sömürsünün evriminden başka bir şey olabilirmiş gibi... yani gerileme teorisi yanlıları, ilerleme/evrim/uygarlık kavramlarını, belirli bir tarihe kadar gelişerek (daha tutarlıları için kimi jeopolitik alanlarda) ve ardından – doğrulaması çeşitli akımlara göre değişen (stalinist, troçkist, lüksemburjuvacı vs...) – yazgısal bir eşiğe ulaşır gerilemeye, «nesnel olarak» çökmeye başlayacağı iddia edilen kavramlar olarak anlarlar ; ve de «ahlâkî», sanatsal çöküş üzerine kaçınılmaz bir nakarat (bu akımların çok sayıdaki dinî ve faşistimsi mezheplerle ortak yanlarını oluşturan nakarat), bütün bunlara eşlik eder. Bütün bu kuram, mücadele içindeki proletarya tarafından mutlaka yok edilecek olan karşı-devrimci bir ideolojidir yalnızca.

33.

Sermayeyi örgensel bir bütünlük olarak inkâr eden gerilemeci ideoloji ve sosyal-demokrat ikicilik, sosyal-demokrasinin mirasçılarını, içinde dünyayı bölünmüş olarak gördükleri ideolojik bir kategoriler bütünlüğü yaratmaya götürür kaçınılmaz olarak. Ve bu ideolojik kategoriler, öğretilere dönüştükleri ölçüde, proletaryayı bölmenin güçlü silâhları olurlar. Böylece, kategorileştirme ve ülkelerin bölünmesinin burjuva biçimlerine, örneğin daha önce sözünü ettiğimiz dünyanın üçe bölünmesi gibi veya «üçüncü dünya», «merkezî», «gelişmiş» ve «azgelişmiş» ülke olarak bölünmeye, daha ince bölünmeler eklenir aynı işlevi gören... dünya sermayesinin tekliği konusunda kafa karışıklıkları yaymak ; bölgelere göre değişik amaçlar ve projeler sunarak proletaryayı örgütsüzleştirmek ve dağıtmak gibi. Bu bakımdan «devlet kapitalizmi» ideolojisi özellikle zararlıdır : bu ideolojiye göre, abartmıyoruz, değişik tipte kapitalizmler vardır... dahası «devlet kapitalizmi»nin devrimin bir aşamasını oluşturduğunu söylediklerinde, ne gerçekten kapitalist ne de sosyalist olan «yarı yarıya» toplumlar bile varmış ! Kautkizmin ve leninizmin değişik çeşitlemelerinden oluşmuş ve de dünya çapında genelleşmiş olan «ruslara özgü» stalinist/troçkist bir efsaneden başka bir şey olmayan bütün bu ideolojilerin esas amacı, **kapitalist dünya devleti ve enternasyonalist proletarya** arasında var olan gerçek uzlaşmaz karşıtlığı inkâr etmek, üstünü örtmek ve gözlerden gizlemektir.

34.

Bugün, karşı-devrimin gücü, 1917-1923 yılları arasında yaşanmış olan uluslararası büyük devrimci dalganın bütün zayıflıklarından yararlanma üzerinde temelleniyor ; bu aynı zamanda, bu dönemin bir bilânçosunu yapmaya başlamış olan komünist bölüngülerin siyasî ve örgütsel olarak yok edilmeleri sayesinde mümkün oldu.

Devrimci proletaryanın cesedi üzerinde karşı-devrim, kapitalist savaşta milyonlarca işçinin kurbanlık koyunlar olarak kullanılmalırına yol açan «tek ülkede işçi devleti» efsanesini yükseltti («tek ülkede sosyalizm» efsanesi, bu sağcı çeşitlemelerden biridir yalnızca). Bu sözde «işçi devleti», aynı temeller üzerinde bu türden sıfatları almış olanların hepsi gibi (Doğu Avrupa ülkeleri, Küba, Çin, Angola, Vietnam, Cezayir, Nikaragua, Kuzey kore vs.), ne eksik ne fazla, ideolojilerinin burjuva niteliğini gizlemek için birkaç marksist terimi gasp etmiş olan kapitalist devletlerdirler gerçekte. **Komünist devrim ya dünya ölçüsünde olacaktır ya da olmayacaktır.**

35.

Bugün var olan herhangi bir devleti (veya hükümeti) «eleştiri» adı altında veya bir başka biçimde destekleyen bütün akımlar(stalinci,troçkist, maocu, üçüncü dünyacı, «anaşist»...), esas kalıbı, tarihî bir güç sıfatıyla, sosyal-demokrasi olmuş olan burjuva sosyalizminin yeniden güncelleşmiş biçimlerinden başka bir şey değildirler. Dahası, gerçekte burjuva devlet cihazına verdikleri destek ve kapitalist savaflara katkılarıyla, bütün bu güçler, sermayenin reformlarında proletaryanın ihtiyaçlarını dönüştürme ve saptırmada belirleyicidirler ;burjuva düzenin korunması amacıyla, onları her an sermayenin şok birlikleri gibi davranmaya kaçınılmaz olarak götüren budur.

36.

Proudhon'dan Kautsky'e, Hitler'den Fidel Castro'ya, Stalin'den Mussolini'ye, Bernstein'den Peron'a, Mao'dan Humeyni'ye, Arafat'tan Gorbaçev'e ve diğer reformculara kadar (halkçı, işçi yanlısı, «zenginliğe karşı», «tekellere karşı», «oligarşiye karşı», «bir ülkenin mülk sahibi birkaç ailesine karşı», «varsıllar yönetimine karşı») ya da «toplumsal» kurumlar lehine hamasî nutuklar atan büyük reform yandaşları, ilerici burjuva bölüngüleri hep var oldular. Bu bölüngüler, sermayenin kendi kendini reforme etmeyle, sosyal yapısını ve üretimsel temelini durmadan devrimcileştirme – sürekli tarihî – eğilimine uygundurlar... tabi asıl olanı koruyarak : ücretli iş ve insanın insan tarafından sömürülmesini. Bu bölüngülerin özgün işlevleri, kendilerini hakimiyetin klâsik biçimlerine bir seçenek olarak tanıtmak (toplumu iki ayrı kutba bölmek için belirleyici bir işlev) ; reformları bütün mücadelenin amacıymış gibi sunmak ; ve kapitalistler arası mücadelede, toplumun köktenci bölümleri gibi görünmektir. Ülkelere ve dönemlere göre değişen önemleri, proleterlerin gözündeki saygınlıklarından, yani, var olan sefaleti daha uzun süre «ayakta tutan», ücretli köleliği daha az fark edilir kılan ve gerçekte sermayenin toplumsal diktatörlüğünü sağlamlaştıran reformlar (ya da sadece reform sözleri) sayesinde bütün sınıf özerkliğini eleyp yok etme ve de işçileri kontrol etme yeteneklerinden gelir. Reformculuklarının boyutları ne olursa olsun, burjuvazi proletaryanın barıştırılmaz, uzlaştırılmaz düşmanıdır ; ve bu amaçla attıkları nutuklar ne olursa olsun, burjuvazinin bütün bölüngüleri, sistemin korunması gerektiği zaman, proletaryaya karşı sistemli bir biçimde açık teröre başvurmaktan çekinmezler (faşistlerin ya da sağın bir ayrıcalığı değildir bu). Bu bölüngüler karşısında proletaryanın programı bir nebze olsun değişmez : her türden eleştirel savunuculara karşı, onları diğer bölüngülerle birlikte ezmek ve tasfiye etmek için bir güç olarak örgütlenmek zorunda olması.

37.

Demokratik devletin, burjuva devletin amacı, proletaryayı sınıf olarak inkâr edilmiş ve örgütsüz, dahası burjuvazinin hizmetinde ve onun istediği çerçevede tutmaktır. Bütün bu demokratik mekanizmada asıl olan şudur : proletaryanın örgensel birliğinin, gerçek çıkarlarının imhası, bunun yerine meta alıcı ve satıcısı yurttaşa («homoekonomikus») uygun düşen kısmî çıkarlar temelinde bir «örgüt». Böylesi bir görevi gerçekleştiren sendikalar, devletin hayatî organlarıdır. Gerçekten de onlar, sermayenin içindeki «emeğin dünyası»nı temsil ederler, yani sınıf olarak tasfiye edilmiş, meta toplumunun herhangi bir bireyi gibi metasının (emek gücünün) satış fiyatının (kaşılığında, toplumsal görüşmeler yoluyla «akla uygun» bir kâr oranını ve toplumsal barışı garanti eden bir satış fiyatı) pazarlığını yapan sektörlerle bölünmüş, atomize edilmiş proleterler olarak. Komünist devrimin önünde bir engel teşkil ettikleri için tamamıyla yıkılması gereken bu tür organlar karşısında proletarya, **sendikaların dışında ve onlara karşı örgütlenmek** için mücadele eder.Bu nedenle sendikaları ele geçirmeyi, onları dönüştürmeyi (reforme etmeyi) ve onların içinde çalışmayı (yok etmek amacıyla denilmiş olsa bile) öğütleyen bütün ideolojiler, kafa karışıklıklarına yol açarlar ; sendikaların gerici rolünü içgüdüsel olarak hisseden proleterleri, devletin bu organlarının içinde

hapsetmeye devam ederler (geçerken söylemiş olalım, onların saygınlığını arttırmaya yardım eden budur) ; ve gericiliğe hizmet ederler. Birçok durumda bu organların kökeninde gerçek işçi örgütleri buluyor olmamız olgusu da, proletarya tarafından yaratılmış bu örgütlenme biçimlerini ele geçirip kullanmada burjuvazinin ne kadar yetenekli olduğunu kanıtlar yalnızca. «Sendikal sorun» bir isimlendirme sorunu değildir, ama bir toplumsal davranış sorunudur. Gerçek uzlaşmaz karşıtlık, iddia edilmiş olduğu gibi, iktisadî olan çıkarlarla siyasî olanlar ya da doğrudan çıkarlarla tarihî çıkarlar arasında değildir, çünkü devlet aygıtının bir parçası olarak sendikalar, işçilerin «doğrudan» ve «iktisadî» çıkarlarını savunmazlar bile (ayrıca daha önceden de söylediğimiz gibi, bu tür çıkarlar, proletaryanın devrimci olumlanışının ayrılmaz unsurlarıdır). Gerçek uzlaşmaz karşıtlık bunlardan çok daha farklıdır : metaların pazarlığına yarayan demokratik devlet aygıtına karşı, proletaryanın çıkarlarının ve mücadelesinin yeniden örgensel bir yapıya kavuşturulmasıdır, dayanışmacı işçi birlikçiliğidir. Falan ya da filân kişilerin benimsedikleri isimlendirme ne olursa olsun, olgu budur. Yani böylece, «sendika» adlandırması (gerçek sınıf birliklerinin hâlâ bu isimlendirmeyi alabilmesinin çok az mümkün olabileceği bir biçimde) yalnızca devletin bu aygıtlarına bir göndermeyle eğer, başka köktenci adlandırmalar da (işçi konseyleri, sovyetler vb...), onların dışında ve onlara karşı dayanışmacı işçi birlikçiliğinin zorunlu olarak gelişeceği devletin bu aygıtlarının görülmesini engelleyebilirler.

37a.

Devrim bir örgütlenme biçimi sorunu değildir. Sorun, devrimin örgütlenmesinin gerçek içeriğidir ve son tahlilde, söz konusu olan ya sermayeye karşı işçi mücadelesinin organlarıdır, ya da devrimci gücü yok etmeyi hedefleyen burjuva devletin organları. Bu sonuncu durumda, karşı-devrimci işlevlerini daha iyi üstlenmek amacıyla devletin bu aygıtlarının büründükleri ideolojik örtünün veya takındıkları adın hiçbir önemi yoktur.

Açıktır ki gelişen gerçek işçi birlikçiliği sürecinde, sınıf olarak bizzat kendi gelişimine uygun bir tarzda, proletarya her seferinde daha bütünsel örgütlenme biçimleri geliştirecektir. Örneğin böylece, hâlâ koperatifçi anlayışların ve ulamsal görünüşlerin damgasını taşıyan örgütlenme biçimleri, iş yeri ve iş kolu temelinde gelişen mücadelenin örgütlenmesi tarafından geçilmiş olacaktır ; bu yeni biçimler de. sıraları gelince, içerisinde bütün proletaryanın (çalışanlar gibi işsizlerin, yaşlılar gibi gençlerin de) yer alacağı ve merkezî olarak örgütlenecek olan yerel örgütler tarafından geçilmiş olacaklardır ; zamanı gelince bunlar da, burjuvazinin tarihi düşmanı proletaryayı böldüğü uluslara karşı mücadelede, uluslararası biçimlerle donanmak amacıyla belirleyici bir sıçrama tahtasını oluşturacaklardır. İçinde sermayeye meydan okumanın ve bilincin değişik seviyelerine uygun düşen dayanışmacı işçi birlikçiliğinin birbirini izleyen değişik biçimlerinin yer aldığı bu süreç, hiç kuşkusuz doğrusal ve dereceli bir süreç değildir ; tam tersine, son tahlilde hepsi burjuvaziyle proletarya arasındaki güç dengeleriyle belirlenen nitel sıçramalarla, ileriye doğru atılımlarla, aynı şekilde gerilemelerle kendini gösteren bir süreçtir söz konusu olan. Bir ülke ölçüsünde örgütlenmiş ve – açıkça sınıfından yana olan – sınıf örgütleri olarak işçi konseyleri, sovyetler, çeşitli işçi birlikleri (İngiltere’de «Shops Stewarts», Fransa’da Flora Tristan’ın «İşçi Birliği», İsviçre’deki W. Weitling’in «Adiller Birliği» gibi birlikler) vs., özellikle proletaryanın kısmî ve parçalı çözümlere artık inanamayacağı açık siyasî/toplumsal kriz dönemlerine uygun geldiği ve de iş yeri ölçüsünde ya da birbirinden yalıtılmış ulamsal tabakalar halinde yürütülen mücadeleler (söz konusu konseyler, sovyetler vs., hâlâ ulamsal tabakalara dayalı dayanışmacı birlikler üzerinde temelleniyor bile olsalar) aşıldığı ölçüde, sermaye tarafından zorla kabul ettirilmiş olan bölünmelerin aşılması sürecine, proletaryanın gerçek gelişme sürecine uygun gelen biçimlerdirler. Ama bu sürecin içinde bile, proletaryanın çıkarlarını garanti edecek olan, - konseycilerin inançlarının aksine – bizzat bu biçimlerin kendileri değildir asla. Ayrıca bu, işçi demokrasisi havarilerinin kabul ettirmek istedikleri diğer biçimsel teminatlardan (egemen meclisler, seçilebilir ve yetkileri her an geri alınabilir

temsilciler vs...) daha fazla güvence de vermez. Proletaryanın bir güç olarak örgütlenmesi sürecinde de, her şey bu organların gerçek eylemine, yani onun fiilî yönelimine bağlıdır. O halde belirleyici olan, karşı-devrimin içinde örgütlü olarak yer almaya ve onları kendi devlet aygıtının parçalarına dönüştürmeye çalıştığı böylesi dayanışmacı birliklerin bizzat içinde süren sınıf mücadelesidir. Bu durumda yegâne garanti, karşı-devrimin bu örgütlenmelerin bağrında kabul ettirmeye çalışacağı demokratik mekanizmaların hiç birine boyun eğmeyecek olan proleter bölüngülerin kararlı eylemidir. Örgütlü komünistler, mücadeledeki işçilerin birliğinin bağrında oluşan proletaryanın bu gerçek yöneliminin yok etmeye çalışan bütün ideolojilere karşı var güçleriyle karşı koyacaklardır ; bu yığın örgütleri içinde, proletaryanın tarihî programı olan kimi unsurları engelleyecek bir disiplini – hangi bahaneyle olursa olsun – kabul etmeyeceklerdir ; bu dayanışmacı birliklere karşı-devrimci yön verme çabalarının tümüne karşı mücadeleyi, bütün araçlarla ve sonuna kadar sürdürecektir ; gerçek bir devrimci yönelimi harekete kabul ettirmek için mücadeleyi bütün araçlarla ve sonuna kadar yürüteceklerdir.

38.

Parlâmento ve seçimler, demokrasinin kendilerinde somutlaştığı özel biçimlerdirler... ve ne olursa olsun, burjuvazinin hiç değişmeyen bir ihtiyacını ifade ederler : proletaryayı yurttaşlar yığını içinde eritmek ; kurulu bütün düzene uzlaşmaz bir biçimde karşı olan bir sınıfın varlığını tamamen inkâr etmek ; ve böylece kendi hakimiyetini yeniden koymak. Özgün işlevleri, işçilerin sermayeye karşı olan günlük mücadelelerini yolundan saptırmak ve de yalnızca bir oy pusulasının yardımıyla proletaryanın durumunda – barışçıl olarak – bir değişim sağlanabileceği yanılgısını geliştirmek ve bu yanılgıyı tekrar tekrar üretmektir (bu yanılgının en üst ifadesi, sosyalizme barışçıl yoldan geçiştir). Seçimler, burjuvazinin değişik bölüngüleri ve temsilcileri arasından doğrudan doğruya onu temsil edecek olanı ve de proleter mücadelelere karşı baskıyı yönetecek olanları belirlemeye yarar yalnızca. Parlâmentarizm ve seçim yandaşlığı, kaçınılmaz olarak işçi mücadelesinin amacına ve usûllerine sırt döner ve de mücadeledeki proleterler tarafından, biçimi ne olursa olsun, kullanılamazlar. Parlâmentarizme «devrimci» sıfatını eklemek ve burjuva hakimiyetinin geçersizliğini ilan etmek için onu kullanmayı istemek olgusu, yalnızca proleter saflardaki kafa karışıklıklarını artırmaya yarar (bu tarihsel olarak görülmüştür) ; ve gerçekte, sınıf partisinin kuruluşunu hedefleyen bütün eylemlerin tasfiyesini amaçlayan güçlü bir unsur oluşturur (yasalcılık, liderlerin belirlediği politikalar, önemli kişilere tapınış vs...). Bu olgu yalnızca karşı-devrimin işine yarar. Düzenli olarak harekete geçirilen burjuvazinin bu hücumlarına, yani seçimlere verilecek yegâne cevap, bütün seçimsel ateşkes anlaşmalarının reddidir ; yalnızca proleter çıkarlar için mücadelenin sürdürülmesidir ; ve sınıflararası güç dengeleriyle belirlenen imkânlar ölçüsünde, doğrudan eylemlerle seçimlerin baltalanmasıdır.

39.

Irksal baskı, cinsel baskı, doğal çevrenin tahribatı vs. bütün sınıflı toplumlarda görülen olgulardır. Ama eski sınıflı toplumlardan hiçbiri, kapitalizmin egemenliği altında, özellikle de bugünkü gelişimi içinde ilerleyen kapitalist uygarlığın diktatörlüğü altında ulaşılan devasa ve alabildiğine sistemli canavarlık seviyesine ulaşabilmiş değildir. Kapitalist toplumsal ilişkilere özgü olan insanın insanlığına yabancılaşmasının, şeyleşmesinin, canavarlıklarının ve insalık dışı davranışlarının tümünü üreten gerçek temeli, yalnızca dünya çapında bir mücadele yıkabilir. Yalnızca bir tek sınıf (proletarya), varlığında böyle bir projeye (komünist devrim) sahip olabilme ve onu gerçekleştirebilme yeteneğine sahiptir.

Bu projenin tersine, söz konusu sorunların derin ve ortak nedenlerine saldırma gücünden mahrum

olarak onları gizlemeye veya içlerinden birini diğerlerinden yalıtarak çözmeye çalışan ve de çaresiz bir biçimde sistemin iyileştirilmesine, tamirine (üstünkörü ve önemsiz değişiklikler yaparak), uyumlaştırılmasına, böylece sermaye diktatörlüğünün güçlendirilmesine yönelik ek çabalar olan özgün hareketlerin (feminizm, ırkçılık karşıtlığı, çevrecilik vs...) yaratılması ve mücadeleyi küçük parçalara, parsellere ayırma yoluyla olur mücadelenin tasfiyesi. Gerçekte bu çeşit hareketler proletaryanın devrimci enerjisini, onun üzerindeki sömürüyü artırmaya yarayan baskı ve hâkimiyet mekanizmalarını iyileştirmeye yönelik sapmalara hizmet ederler yalnızca ve ettiler.

39a.

İnsan türü kavramı bütün anlam ve geçerliliğini, ilk defa, bütün ırkları ve mümkün bütün «melezler»i içeren bir sınıfın evrensel sömürsünde bulmaz yalnızca, proletaryanın eşsiz çıkarlarında ve ırkçılıkla ırksal baskının yegâne insanî ve kesin çözümünü bulduğu evrensel ve toplumsal devrimini zorla kabul ettirinceye kadar geliştirmek zorunda olan bu sınıfın mücadelesinde de bulur. Barikadın öbür yanında da, ırkçı ve/veya ırkçılığa karşı nutuklarla birleşik bir biçimde davranan bugünkü toplumsal üretim sisteminin bütün ırk ve renklerden oluşan temsilcileri, savunucuları ve sömürücüler bulunur.

Böyle olsa da, ırkçılık (ve/veya ırkçılık karşıtlığı) ideolojik bir sorun olmanın çok ötesinde bir şeydir. Sermayenin, bir ırkın iş gücünü bir diğerine göre daha ucuza satın alması ya da proletaryanın bir bölümünün sömürülme koşullarının başkaları için olandan çok daha kötü olması olgusu, bu olgu, bir insan olarak insanda kesinlikle hiçbir çıkarı olmayan, ama bir ücretli köle olarak gerçekleştirdiği üretimi nedeniyle ona ilgi duyan sermayenin gerçeğini yansıtır. Sermayenin insana olan ilgisi, yalnızca insanda vücut bulmuş olan toplumsal çalışma yeteneği tarafından belirlenir (bütün diğer metalar gibi). Sermayenin ırkçı gerçeği, örneğin, «yurttaş» bir işçinin işgücünün değerinin «göçmen» bir işçininkinden daha yüksek olmasını belirler (aynı şekilde nitelikli bir işçinin iş gücünün değeri, basit bir işçininkinden yüksektir). Bu ırkçı gerçek, şu ön varsayıma dayandırılır : «yurttaş» işçi ikincisine (göçmene) göre, toplumla bütünleşme, toplumsallaşma, ulusallaşma ve sendikal zihniyete sahip olma konularında daha fazla emek içerir... dolayısıyla daha «değerli»dir.

Dünya çapındaki burjuva hâkimiyetinin uluslararası örgütünde ırkçılık, gerçekte olduğundan çok daha az önem arz eder (falan ya da filân hükümetin veya falan ya da filân burjuva partisinin açık ırkçı nutukları nispeten ender görülür). Pek çok durumda ırkçılık, ırkçılık karşıtlığı maskesi altında gelişir. Böylece ırkçılığa karşı hareket, söz konusu ırkçı toplumun ve sömürünün yeniden üretilmesinde, her seferinde daha belirleyici olan ideolojik bir gücü oluşturur.

Kapitalist topluma saldırmayan bu toplumun bütün ırkçılık karşıtı yani ırkçılık temelindeki mücadeleler, uluslararası proletaryanın dünya burjuvazisine karşı bir mücadelesi olmayan bütün bu mücadeleler,devletin ve burjuva baskısının belli başlı unsurlarından birine dönüşürler. ırkçılık karşıtlığının en gelişmiş ifadesi, 2. Dünya Savaşı'nın muzaffer burjuvazisinde bulur kendini ve günümüz dünyasının bütün büyük güçlerinin belirleyici bir ideolojik unsurunu oluşturur. Yani ırkçılık karşıtlığı, ırkçı toplumun yeniden üretilmesinin en yetkin biçimidir : ırkçılığa karşı yahudi mücadelesinin düşsel topluluğu üzerinde kurulan İsrail devleti, bu bölge proletaryasının – sömürü kamplarında azamî ölçülere ulaştırılan – ırkçı kapitalist sömürsüne yarayan ırkçılık karşıtlığını özellikle sergileyen bir örnektir.

39b.

İşin cinslere (veya yaşa) göre bölünmesi,proletaryanın kapitalist bölünüşünün nesnel bir

unsurudur... öyle ki, yalnızca sermayenin tasfiyesi ve proletaryanın kendi kendini ortadan kaldırmasıyla yok edilebilecektir. Erkek, kadın, genç, yaşlı... bütün proleterler yaşamlarını sermaye için, sermayenin emek gücü olarak üretirler durmadan. Eğer emek gücü kendini yeniden üretemezse, sermayenin çalışma merkezlerindeki (fabrikalar, maden ocakları, tarlalar vb...) artı-değer üretimi (ve yeniden yeniden üretimi) garanti edilemez. Babaerki toplumun mirasçısı sermaye, bu emek gücünü geliştirdi : ihtiyacı olduğunda her yaştan kadın ve erkeği, doğrudan artı-değer üretimi için kullandı ve hep kullanıyor. Ama proleter kadını, emek gücünün ev içi üretiminde (emek gücü metasının genel olarak üretilmesinin bir parçasını oluşturan üretim) asıl görevli olmaya özellikle mahkûm etti.

Öte yandan sermaye emek gücünü satın aldığıında, bu metanın değerinin tamamını, yani onun yeniden üretimi için gerekli işlerin bütünü (ev içi işler, eğitim, baskı vs...) ödemiş bile olsa, ücreti alan artı-değerin doğrudan üreticisidir... ama ev içi işleri gerçekleştiren değil.

Başka şeylerle birlikte bu unsur, sermaye tarafından **proleter kadının** özel olarak ezilmesinin ve erkeğe tâbi olmasının belirleyici bir etkenini oluşturur.

Feminizm bu özel duruma verilen burjuva bir cevaptır : özellikle proleter kadının sömürsünde var olan her şeyi, genel olarak kadınların hepsinin durumu buymuş gibi göstermeyi, kullanmayı hareket noktası olarak alır... böylece kadın ve erkek proleterlerin isyanını, bayatlamış nakaratları «genel olarak erkek, genel olarak kadını sömürür» olan sınıflar üstü bir harekete dönüştürür. Sınıf mücadelesinin gerçek karşıtlık ve çözümlerini gizleyen, saptıran ve parçalayan bir güç olarak genel anlamda karşı-devrimci bu marifetlerinin ötesinde feminizm, proleter sömürüyü arttırmak için sermayenin belirleyici bir aracı oldu aynı zamanda. Kadın-erkek hakları eşitliği teranesiyle feminizm, proleter kadını, onu da, doğrudan bir artı-değer üreticisi olma ve her seferinde erkeklerin yanında emperyalist savaflara daha doğrudan katılmayı üstlenme noktasına ulaştırdı. Kadınların çalışma hakkı için mücadelelerden bu yana, ulusun faal yaşamına kadının da katılması için yürütülen kampanyalardan geçerek kadınların seçme ve seçilme hakkına kadar uzanan her aşamada, feminizm, proletaryaya karşı sermayenin olumlayıcı, kesinleyici bir gücü olmuştur her zaman... en güçlü gerçekleşmesi kadın polisler, yurtsever orduda kadınların yığinsal olarak askere alınması (sermayenin bütün sivil halkı savaşına daha doğrudan katma ihtiyacının bir ifadesidir bu),parlâmenter kadınlar, kadın generaller, kadın başbakanlar vs. olan bir güç.

39c.

Dünya kapitalizminin ırkçılık karşıtlığı, feminizm vs. gibi bölücü ideolojilerinin amacı, uluslararası proletaryanın birleşmesine karşı mücadele etmektir. Bu ideolojilerin önemi, devlet tarafından seferber edilmiş bu hareketlerden her birinin gezegenimizin proleterlerinin çoğunluğunun dikkatini başka yerlere çekmek ve böylece onun sınıfsal ve devrimci amaçlarını saptırmaya çalışması olgusu hesaba alınarak anlaşılabilir ancak. En radikal feministler, taleplerinin kadınları ilgilendirdiğini ve onların da gezegenimiz nüfusunun çoğunluğunu oluşturduğunu özellikle belirtmeyi asla unutmazlar. Irkçılık karşıtı harekete gelince, o da benzeri iddiaları ileri sürer : sermayenin özellikle vahşi sömürü biçimlerinde belirlenen derisi renkli, göçmen nitelikli veya göçmen çocuğu olan proleterler, gerçekten de, dünya proletaryasının büyük çoğunluğunu oluştururlar... buradan da, dünya sermayesine karşı Dünya'nın dört bir köşesinden gelen, her yaştan, her cinsten, her renkten proletaryayı birleştiren mücadele tarafından süpürölüp atılacak olan bu türden ideolojilerin devrimci eleştirsinin önemi çıkar ortaya. Daha bugünden, bu **gerçek mücadele topluluğu** ve onun gelişimi içinde, ırkçılıkla beraber ırkçılık karşıtlığı, aynı zamanda «kadın sorunu» olarak adlandırılanla beraber feminizm vs. yok oluyorlar, yok olacaklar.

39d.

İnsan yaşamının gelişiminin gerekli çevresel koşullarına karşı kâr oranlarının despotluğu ve sermayenin gelişimi, kırların terk edilmesi yüzünden (ya da sermaye artışı tarafından üretilmiş bir o kadar «doğal» başka nedenle) giderek daha fazla insanın sürekli açlığa maruz kalması değil yalnızca ; ama aynı biçimde bugünkü uygarlığın bizzat kalıcılığı da, atmosferin, içilebilir su kaynaklarının kapitalist tahribi sonucu orta vadede Dünya üzerindeki yaşamla uyumsuz seviyelere ulaştı... denizlerin ve havanın yaygın kirlenmesi, genel bir nükleer felâket ihtimali, civa ve kurşun gibi ağır metallerin çevremizdeki engellenemez artışı, yeryüzündeki yaşam için vazgeçilmez olan ozon tabakasının tahribi, giderek buzulların erimesine ve böylece bugün yeryüzünün meskûn alanlarının sular altında kalmasına yol açabilecek sera etkisini doğuran CO₂ birikimi, gün geçtikçe daha sık ve sonuçları her seferinde daha da felâketli olan nükleer, kimyasal ve sınaî «kazalar», gezegenimizin büyük yerleşim merkezlerindeki – kelimenin tam anlamıyla – bütün yaşam imkânlarının toptan sürdürülemez (yaşanılmaz) hale gelişi vs. gibi diğer «ayrıntılar»dan söz bile etmedik.

Türümüzün gerçekten insanca yaşamı için gerekli bütün çevresel koşulların yıkımına yol açan nedenleri ve genelleşmiş kirliliğin temellerini ortadan kaldırdığı ölçüde komünist devrim, proleter devrim, bugünkü uygarlığın barbarlığına karşı tek geçerli seçeneği oluşturur.

Çevreci hareket, yaşam koşullarının tümünün genelleşmiş bozuluşuna verilen burjuva bir cevaptır. İster parlâmenter olsun ister parlâmentoya karşı, ister açıkça isterse gizlenmiş bir biçimde reformist olsun... çevrecilik, genelleşmiş kirliliğin temellerine (nedenlerine) değil, sonuçlarına saldırır. Çevreciliğin asıl toplumsal görevi, giderek ağırlaşan yaşam koşulları karşısında toplumun temellerine (sömürü oranına, kâr oranına, şirketlerin rekabet gücüne, ekonomiye vs...) saldıran – bilinçli veya değil – proletaryanın sürdürdüğü mücadeleyi bölmektir. Çevreciler, proleter mücadeleyi, temellerini savundukları sistemin aşırılıklarına karşı basit bir mücadeleye dönüştürmeyi amaçlıyorlar.

Doğaya dönüşleriyle, kirli su arıtım istasyonlarıyla, kirliliğin devlet tarafından denetlenmesi gibi önerileriyle örgütlü çevreciler, yalnızca genelleşmiş meta ekonomisi sisteminin temellerini savunmakla kalmıyorlar, ama kaçınılmaz bir şekilde proletaryaya karşı devletin geliştirdiği kemer sıkma politikalarına da destek oluyorlar. Sanki proletarya yeterince sefalet içinde değilmiş gibi, çevreciler ona kemerleri daha fazla sıkmayı, daha «doğal» olmayı öneriyorlar... böylece «doğal» ürünler satışında en iyi ticarî temsilcileri oluşturuyor, burjuvazinin hiçbir sektörde uygulamaya cesaret edemediği sömürü oranlarını ve kemer sıkma politikalarını öneriyorlar. Eğer proletaryayı et yerine otlaklarda beslemek (yani otla) mümkün olsaydı, bu çevreciler için ne harika bir olay olurdu ! Bugünkü toplumu bir tüketim toplumu olarak tanımlayan ünlü «tüketim toplumu» (gerçekte bu, değer üretimiyle belirlendiği halde) efsanesi üzerinde temellenen çevreciler, sıkı ekonomik önlemlerin ve kemer sıkma politikalarının en yüzüstü temsilcileridirler.

Kırların terk edilmesi nedeniyle meta üretiminin yıkıcı etkilerinin, her seferinde daha önemli boyutlara ulaşan ölüm oranlarına yol açtığı bir dönemde ; kapitalist gelişmenin, yaşamsal ortamların kirlenmesine bağlı doğuştan gelen düzeltilemez fizikî bozuklukları ve onmaz, çaresiz hastalıkları doğurduğu bir zamanda, proletaryanın sisteme karşı isyanı sürüyor... ve gelişimi içinde, envaitürden çevreci nezdinde, devrimini zorla kabul ettirmek için süpürülüp atılması gereken fazladan bir engelle karşılaşmış olacak.

39e.

Sermaye, yalnızca kendi artışının kaynağı ve bir çalışma aracı olduğu ölçüde proleter insanlığı üretir. Aile, okul, camiler, yardım kuruluşları, hapishaneler vs. proletaryanın kendini proleterler olarak ürettiği «fabrikalar», insan türünün kendini basitçe sermayenin emek gücü olarak ürettiği kurumlardır. Nereden bakarsak bakalım, bütün bu kurumlar insanın değil, ama ücretli kölenin üretimiyle belirlenir, tanımlanır. Ve onlar, içinden çıktıkları toplumla birlikte, komünist devrim tarafından ortadan kaldırılacaktır.

Özel mülkiyeti ve kapitalist toplumu üreten bu kuruluşların, kendi kendilerini yeniden üretmeleriyle toplumsal devrim arasında var olan açık uyumsuz karşıtlığı inkâr etme olanaksızlığı karşısında, revizyonizm, sosyal-demokrasi bu uyumsuz karşıtlığın varlığını alandanmış bir biçim altında (devrim sonrası azamî programlarında yer alan) kabul ettirecek bir tarzda, böylece bu kurumlara karşı olan bütün mücadeleyi baltalayarak koyar sorunu (komünizmde aşırılıklarından arındırılmış okulu veya «proleter aile»yi savunacak kadar açıkça utanmaz olamadıkları için). Hiç şüphesiz proletaryanın bütün gerçek mücadeleleri, gerçekte bu kurumlara karşı oldu ve değişik biçimler altında onlarla çatıştı. Bütün derin proleter isyanlarda yalnızca cami, kilise, hapishane gibi kurumlara karşı değil, aynı zamanda özü, bir o kadar özel mülkiyeti ve devleti üretmekten ibaret olan, bizzat yapısının artı-değer üreticisi bireyi üretmeyi, bir aile mülkü olarak «döl»ünün bakımını sağlamayı, sermayeye gerekli emek gücünün üretiminde gerekli işin cins ve yaşlara bölünüşünü korumayı, ücretliliğin ve sömürünün sürdürülmesinde gerekli disiplini yaratmayı vs. amaçlayan okula, aileye karşı da uzlaşmaz bir muhalefetin ortaya çıktığını görürüz. Aileye, okula aynı şekilde hapishaneye, dinsel kurumlara (dinlere), sosyal yardım kuruluşlarına, tıpkı sermayenin diğer benzer kurumlarına karşı mücadele, temel bir mücadeledir ve bu topluma karşı yürütülen komünist mücadeleden ayrılmaz. Okula, aileye vs. karşı mücadeleyi daha sonraya ertelemek kadar, sendikalizm gibi bir sorunu ayaklanma sonrasına bırakmak da bir o kadar karşı devrimci olacaktır, zira bütün mücadelelerde, onları durmadan karşıımızda bulmaktayız.

39f.

Bu tür bir savaşı yalnızca proleter mücadele üretebilir. Ve bu savaşım, kendilerine ait gelecek tasarısını belirleyip ortaya koyan proleterlerin, okulun, ailenin vs. komünist eleştirisinin ve onların yıkımının temellerini sağlamca attıkları **gerçek bir mücadele topluluğunun** bağrında gerçekleşebilir yalnızca. Kapitalist toplumda olumlu başka seçenek arayışlarının hepsi kaçınılmaz olarak burjuva sosyalizminin ve reformizmin ağlarına düşer, zira okul, aile gibi toplumsal yapılanmaların bütünü karşısında gerçek seçenek... giderek artmakta olan olumsuzlanmalarının daha da geliştirilmesinden, yani **bugünkü toplumun bütünü olumsuzlanmasının** genel hareketi olarak komünizmin kesinlenmesinden, doğrulanmasından çıkar yalnızca.

Açıktır ki bu fiilî olumsuzlamada, diğer proleterlere göre hareketi ve amaçlarını topluca görme gibi bir üstünlüğü olan ve de mücadelenin bütün pratik görünümünde proletaryanın başında yer alan komünistler, var güçleriyle okula, aileye vs. karşı olan bu somut olumsuzlamayı geliştirirler. Ama bu kurumların, içinden çıktıkları gerçek özel mülkiyeti yok etmeksizin ortadan kaldırılabileceği hayaline, bir an bile olsa, kapılamazlar. Nasıl feminizm «kadın sorunu»na, ırkçılık karşıtlığı «ırk sorunu»na verilmiş burjuva cevaplarsa, çevrecilik de, insan yaşamının çevresel koşullarının yıkımına, bozulmasına verilmiş bir burjuva cevapsa... aynı biçimde aile, okul gibi sorunlara yönelik karmaşık bir burjuva cevaplar bütünlüğü de vardır. İşte onlardan birkaçı : alternatif aile, ortak yaşam cemaatleri, «serbest aşk», günlük yaşamda devrim, «özgür» ve alternatif okul gibi ideolojiler. Diğer durumlarda olduğu gibi söz konusu olan basitçe proleter mücadelenin parçalanması değil, ama – ücretliliğin korunması için gerekli yaşamların (proleterlerin) ve bu yaşamların yeniden üretilmesine yönelik reformların hepsinde ortak olan ideolojiler ve reformist projeler temelinde – bizzat bu proleter mücadeleyi ortadan kaldırmaktır.

Kurulu düzene muhalif insan topluluğu sıfatıyla, ortak mücadelesinde giderek sağlamlaşan insanî ilişkileri ve gelişimi içinde yalnızca proletaryanın sınıf olarak yani Parti olarak oluşumu, pederşahiliğin, ilişkilerin özelleştirilmesinin, okulun, ailenin vs. filiz halindeki olumsuzlamasını içerir. Bu olumsuzlamanın etkin gelişimi, okula ve aileye ilişkin bütün reformist projelerde, özel mülkiyetin, okulun, ailenin ve benzerlerinin süreciyle aynı süreçte ebediyyen ortadan kaldırarak devrimini zorla kabul ettirmek için yok etmek zorunda kalacağı bir engelle karşılaşacaktır.

40.

İş, insan faaliyetinin, ondan duyulan memnuniyetin, insanî hazzın ve yaşamın fiilî olumsuzlamasıdır. İş, insanı kendine, ürettiği ürüne, bizzat kendi faaliyetine ve insan oluşuna yabancı kılar. İş, diğer sınıfları hakimiyeti altına alarak, sömürerek fazladan üretimine el koyan hakim sınıfların ihtiyaçlarının somutlaşmasından ve sınıflı toplumların çerçevesine hapsedilmiş insan eyleminden başka bir şey değildir. Kapitalizm sömürülenleri **üretim ve yaşam** araçlarından özgürleştirerek (ayırarak) ve eski üretim biçimlerini yıkarak ücretliliği zorla kabul ettirdi, böylece insanı işkenceden farksız bir duruma (fransızcadaki iş sözcüğünün karşılığı olan «travail», latince bir işkence aracını tanımlayan «traepalium» sözcüğünden gelmektedir), emekçi durumuna indirgeyerek özgür emeği gezegenimizin bütününe yaydı.

İş içinde prolelerin ürünü, evrensel olarak elinden alınır (ürününün sahibi değildir) ; böylece şeyleşmiş, bizzat kendine yabancılaşmış, varlığı, yaşamı ve hazları hiçlenmiş, kendi faaliyetinin ürününe yabancı kılınmıştır.

Saçmalığın sersemlikle boy ölçüştüğü bir faaliyette terini, kanını, yaşamını vermesinin ötesinde... bir insan olarak diğer insanlarla olması gereken doğrudan ilişkilerinden, yani cinsil (cinsine özgü) yaşamdan, insan oluşundan koparılmış, ayrılmıştır.

Sürdürmeye zorlandıkları faaliyete, **işe** ve burada kendilerini zorlayan her şeye **karşı** mücadelede, yalnızca bu mücadelede, proleterler tekrar insan olarak ortaya çıkar ve böylece – toplumun bütününe hedef alan bu mücadelenin ve onun devamlılığının içinde – insan faaliyetinin nihayet **insansal varlık için, insanca** bir faaliyete dönüşeceği **komünist topluma** yönelik ilk adımlarını atarlar.

40a.

Sermaye işten, herkesin ona bağlı olduğu bir faaliyet yarattı (insan olduğu gibi değil, ama «yaptığı iş»le, bugünkü toplumda «meslek», «iş» anlamına gelenle değerlendirilir). Bununla, burjuva toplumun bütün ideolojilerinin işten **insansal varlığın özünü** yaratmaları olgusuyla daha iyi uyuşan bir şey yoktur ; ve bu ideoloji, «kazanacakları» yaşamlarını her gün yitiren milyonlarca yurttaş tarafından tekrar tekrar üretilir ve desteklenir.

Bununla uyum içerisinde, kapitalist toplumun bütün ideolojileri, **feragat, fedakârlık** ve bütün duygu ve heyecanların içe atılması üzerinde temellenmişler... bedensel, fizikî, insanî hazların ve tutkuların açığa vurulması üzerindeki baskıyı bir aklama olarak fedakârlık işe, din de (marksist-leninist devlet dini de buna dahil olmak üzere) fedakârlığa uygun düşer.

Yoksul proleter üzerine yapılan sefalet edebiyatı ve solcu övgülerden her çeşit hacı-hoca takımına kadar herkes, «bugünkü yaşamı»nda bütün hazlarını baskı altına alarak, bütün zevklerini yadsıyarak

ve fedakârlık içinde yaşamak zorunda olan bir insanın kendini gerçekleştirmesinin alanı ve ödülü olarak bize «öbür dünya»yı, «geleceğin toplumu»nu ve ölümü öneriyorlar.

41.

Sermaye düzeninde hayatî olan her şey feda edilmelidir ve bizzat yaşamın kendisi bir fedakârlıktan daha fazla bir şey değildir. İnsanoğlu vücudundan, hazlarından, cinsiyetinden, yaşamsal enerjisinden ayrılmıştır.

Uygarlık olarak isimlendirdiğimiz yüzyıllar, etimize kemiğimize işleyip (sadece alışkanlıklarımıza değil)can buldular, vücut oldular...

İş, polis, aile, din, okul, televizyon, hapishane, akıl hastahaneleri, kısaca devlet,içinde insan olduğu iddia edilen insansal niteliklerini yitirdiği, bozulduğu ve üretildiği genel bir durumdan, bir koşullar bütünlüğünden çok daha fazlasını ifade ederler ; ezilmiş, ayrılmış, birbirine karşıt **bu vücutları oluşturan (onların parçası olan)** kurumlardır. Sermaye düzeni altında, bir insan başkasını sevmeye yeteneğinden yoksundur ; kendisinin düşmanına dönüşmüş insan, insanlığını, dürtülerini, enerjisini bizzat baskılama durumuna gelmiştir.

Meta toplumu, şeylerin özel mülk sahipleri olarak ve yalnızca bu şeylerin aracılığıyla ilişkileri olan insanları yaratır.**Evrensel olarak yabancılaşmış cinsellik, cinsel hazzın doruğuna ulaşmada genelleşmiş iktidarsızlık**, bedensel ve bütün olarak gerçek insanî ilişkilerin olmayışının elle tutulur somutlaşmasıdır.

İnsanlar cinselliklerini doğrudan yaşamlarıyla, yaşam enerjileriyle yaşayamıyorlar, ama kendilerine toplum tarafından kabul ettirilmiş olan bütün o göz alıcı görüntüler ve vücutlar aracılığıyla yaşıyorlar ; dahası, insanı insanın kurdu yapan o malûm vücutların, dış görünüşlerin aracılığıyla yaşıyorlar cinselliklerini.

Burjuva toplumu, yurttaşın özündeki bu hadımlığa, yaşam enerjisini sürekli tahrip eden cinsel isteğin bastırılmasına karşı kendi cevabını geliştirdi... bu cevap, cinsel olan her şeyin ticarileştirilmesinden (metalaştırılmasından) ibarettir : kadınlar satılır, erkekler satılır, çocuklar satılır, cinsel haz görüntüleri satılır, plastikten kadın ve erkek organları satılır, şişirme kadın ve erkek mankenleri satılır vs...

Aynı anda bütün burjuva devlet yapısını sarsan ve onu sorgulayan proletaryanın her devrimci kabarışında... bugünkü toplumun işleyişi için vazgeçilmez olan genelleşmiş cinsel doyumsuzluğun gerçek pratik eleştirisini başlatan ve devrimcileşmeye koyulan insanî ilişkilerin bütünüdür ; buna karşılık, her başarılı karşı-devrimde, devrimin geri çekiliş safhasında, bireysellik ve cinsel doyumsuzluk her yerde hazır ve nazırdır.

Komünist devrimin herhangi bir başka merkezî sorununda olduğu gibi, burada da devrimin asıl düşmanı reformculuktur ; toplumun özünün aynı kalması kaydıyla gerçekleştirilen irili ufaklı tamiratların bütünüdür. Böylece tam da kapitalist toplumda özgür aşkın, cinsel ilişki özgürlüğünün ve cinsel hazzın gerçekleştirilmesinin ideolojileri, bir şey veya bir hizmet satmak için yürütülen basit propaganda metodlarından daha fazla bir şeyler oldukları zaman bile... bütün bu ideolojilerin amacı, proletaryanın devrimci enerjisini tahrip etmek, saptırmak, başka alanlara kanalize etmektir.

Gerçek insanî hazzın, ona atfedilen bezirgân gülünçlükleriyle, iğrençlikleriyle hiçbir alâkası yoktur.

Tarihsel olumlanışı, kesinlenişi içinde **komünizm, insan türünün gizil hazlarının bütününü** özgürleştirecek ; her çeşit köleliği ortadan kaldırarak kendini gerçekleştireceği toplumda, cinsel ve maddî zevk, bedensel ve orgazmik haz, insanî ilişkiler, insanın insancılığı ve bizzat insan türünün kendisi bugün hayâl bile edemeyeceğimiz seviyelere ulaşacaktır.

42.

Değişimin gelişmesi, insanî faaliyetlerde giderek daha önemli kopmalar ve ayrılmalar oluşturdu... ve sonuçta bu faaliyetlerin bütün biçimlerini, giderek kadirî mutlak bir güce dönüşen Değer Yasası egemenliği altına soktu. Sermaye bu süreci, insan eyleminin (praksis) her alanını bu sürecin içine sokarak, kendine mal ederek, insanların bütün yaratıcı faaliyetlerini de kendi birikim ihtiyacının gerçekleştirilmesine yönlendirerek tamamladı. Yaratıcılığı, insan faaliyetlerinin geriye kalanından kesin bir biçimde ayırdı ; ve böylece sanatı, yaratıcılığın kendini ifade etmesinin yegâne alanı olarak, mümkün olan bütün anlatımların kendilerini koydukları an ve yer olarak tanımladı... çünkü bizzat yaşamın kendisi artık bütün anlamını yitirmişti. Böylece sanat, kutsal arınının irinlendiği kapitalist sistemin açık yarası olarak, bölünüp ayrılmış bir alan olarak, sıkıcı bir durumu baştan savmanın aracı olur. Sermaye, duygular/düşünceler ne olursa olsun yazmayı, söylemeyi, resmetmeyi teşvik eder... ama ortaya çıkan sanatsal ürünlerin, yaşanmışın **temsili** alanında kalması, hiçbir şekilde yaşamın **dönüştürülmesine** yönelik sınırları aşmaması kaydıyla. Bu sınırlar içinde söz konusu ürünler, bütün diğer mallar gibi bir mal (meta) olmaktan daha başka bir şey değildirler.

Halkçı sanat, anarşist sanat, «proleter» sanat ve onun «işçi» sefaletçiliğine gelince... sefaletin içinde sadece sefaleti görerek ve göstererek proletaryayı sömürülen sınıf koşulları içinde hoşnut kılmak amacıyla, proleter sefaletin en çarpıcı görüntülerini ululaştırmayı hedefleyen çeşitli demokratik ve reformist önerilerdirler yalnızca.

Bütün radikal reformistlerimizin savunduklarının tersine, sanatın yabancılaşması, yalnızca sefaletin soyutlamasını yapan sanat olgusunda yer almaz (solcu sanatçılar tam da bu boşluğu doldururlar !), ama kapitalist toplumu yeniden üreten ve güçlendiren burjuva devletin bir unsuru olarak **yabancılaşan yaratıcılık, yaratıcılığın yabancılaşması** olgusundadır tam da.

Komünist devrim, sınıflı toplumun bir ürünü ve sermaye düzeninde parçalanmış, bölünmüş bir insan faaliyeti olarak sanatı («proleter» sanat da içinde olmak üzere) ortadan kaldıracak ; sanatın yabancılaşmış bir biçimde cevap verdiğini iddia ettiği insanın yaratıcı esintilerini gerçekleştirecektir.

Sanatın, daha genel olarak sermaye iktidarı altındaki farklı faaliyetlerin bu bölünmüşlüğüne proleter yıkımı, ruşeym halindeki ilk ifadelerini burjuva terör ve hakimiyet araçlarının becerikli, akıllıca sabotajlarında ; makinelerinin baltalanmasında ; silâhların ele geçirilmesinde ; devletin kontrollerinden kurtulmak ve onu yanıltmak için geliştirilen usullerde ; rapor olarak işe gitmeme, montaj zincirini yavaşlatmak, hatta durmasına yol açmak gibi hilelerde ; seçimlere katılmamada ; sınıfımızın yaygın olarak ortaya koyduğu bütün yaratıcılık ve hayâl gücünde ; bu dünyanın isyancı birliğinde bizzat bugünden buluyor (ve bu, eski bir işçi geleneğidir).

Genel ayaklanma, alabildiğine yaratıcı «sanatsal» bir olgu ve **sanatın devrimci yıkılışının** hayatî derecede önemli bir adımı olacaktır.

43.

Proletarya, sınıflı toplumların özünde olan şiddetin yer almadığı sınıfsız bir toplumun yaratıcısıdır. İçinden çıktığı topluma gelince... bu toplum, burjuva terörü üzerinde temellenir ; ve burjuvazi, az

ya da çok açık biçimlerinden bağımsız olarak diktatörlüğünü onunla uygular. Karşı-devrimin «resmî», «gayri resmî» beyaz devlet terörü canavarlığı, proletaryayı **devrimci şiddet ve kırmızı terör** uygulayarak bu teröre karşı koymaya zorlar (karşı koymasını belirler).

Bizzat bu terörist toplumun toprağında kendiliğinden bitiveren devrimci şiddetin örgütlenmesi ve onu uygulama kararı, genel bir katliamı önlemek ve yeni toplumun doğum sancılarını azaltıp, bu doğumu çabuklaştırmak için belirleyici öneme sahiptirler. Bu nedenle komünistler, bu şiddete karşı çıkmamakla kalmazlar yalnızca, tam tersine, onu yönlendirmek amacıyla başına geçerler. Pasifizizm yani genel olarak terör karşıtlığı, aynı biçimde «kendi bütünlüğü içinde» işçi sınıfının şiddetiyle «kişisel» şiddet eylemleri veya «şiddet»le «terör» arasındaki sosyal-demokrat ayrımlar, ne karşı-devrimci ideolojinin utanmazca kendini ortaya koyuş biçiminden başka bir şey oluştururlar ne de başka bir şey olabilirler.

43a.

Terörizmi veya işçisel şiddeti (gelişiminin ilk dönemlerinde zorunlu olarak azınlıktadırlar) kınamak, reformizmin ve karşı-devrimin genel bir pratiği olduğu eğer gerçekse, bundan şiddetin ve silâhlı eylemin kendiliğinden devrimci olduğu sonucunu çıkarmak, asıl amacı, burjuva ve reformist bir projeye hizmet ettirerek proletaryanın mücadeleci kesimlerini sınırlamak ve tasfiye etmek olan ideolojik bir saçmalaktır. Silâhlı mücadelenin kendinde devrimci erdemler veya «insanî sapkınlıklar» içerdiğini kabul etmek ; terör onu geliştiren sınıfın programından, kaçınılmaz olarak bu şiddetin gerçek içeriğini ve biçimini belirleyen sınıf tarafından taşınan gelecek tasarımıyla bağımsız olarak özünde iyidir ya da kötüdür demek... tarihin materyalist kavranışına karşı çıkan papazvarî ahlâkçılıktır, her türden iradeci, idealist görüşlerdirler yalnızca ve devrimci eylem için bir engel oluştururlar. Toplumsal devrimin zorunlu olarak şiddetle gerçekleşeceği kesindir ; ama şiddetin kendisinin zorunlu olarak devrime götüreceğini söylemek, tamamıyla bir yanılgıdır. Reform ve devrim, şiddetin kullanılıp kullanılmamasında olgusunda farklılaşmaz hiç de ; ama toplumsal eylemin bütünün, ıslah edilmiş düzenin yeniden üretilmesinin hizmetinde veya karşısında olmasıyla ayırt edilir tam da. Burjuvazi de savaşında silâhlı mücadeleyi kullanıyor. Burjuvazinin muhtelif bölüngüleri, reformistler, envai türden milliyetçiler de, kısmen veya tamamen devletin başına geçmek, onun biçimini değiştirmek, yaratılan artı-değer artışından en büyük payı kendisine garanti eden kapitalizmin tip veya biçimindeki değişiklikleri zorla kabul ettirerek çıkarlarını savunmak için her zaman şiddete ve silâhlı mücadeleye başvurmuşlardır. Alabildiğine ağır bir biçimde silâhlanmış, liderlerinin kendilerini bir o kadar «devrimci» olarak ilân ettiği bu mücadeleler, hiçbir biçimde reformlara karşı devrimin olumlamasını, kesinlemesini oluşturmazlar. Ama onlar, daha ziyade, proletaryaya ve devrime karşı reformların ve kapitalist savaşın ifadesidirler.

43b.

Proleter görüş açısından bir mücadeleyi, silâhlı olup olmaması veya bildiri, broşür vs. dağıtıp dağıtmamasıyla ya da önderlerinin toplantılar yapıp yapmaması, sürekli yayınlar çıkartıp çıkartmamaları olgularıyla toplumsal bakımdan nitelemeye kalkışmak da bir o kadar saçma olacaktır. Mamafih bu konudaki kafa karışıklığı proletaryanın saflarında hep vardı ve proletaryanın tarih sahnesinde her yeniden görünüşünde önemli bir rol oynar. Pasifizmin ve reformizmin proletarya tarafından reddi, gerçek bir devrimci yönelimde billurlaşmamış bu ret, böylece silâhlı ve şiddete dayanan her şeyi, devrimci olanı, yani reformizm (silâhlı veya değil) tarafından istismar edileni özümlemeye çalışır. Proletarya ve öncüsü güçlerini merkezileştirmeye, eylemlerini ve ufkunu geliştirmeye ulaşamadıkça, askerî sorunu ayaklanmaya uygulayamadıkça... bu çeşit kafa karışıklığı ve bunun istismarı her zaman mümkündür. Üstelik sömürü, mücadele ve bilinç seviyelerinin aynı

olmayışı ; aynı zamanda proletaryanın tarihinde yaşadığı örgensel ve kuramsal büyük kopuşu (aralıksız onlarca yıldır süregelen karşı-devriminin zaferinin ürünü olan kopuş) ; dahası sermayenin proletaryaya saldırma ve onu «parça parça» yenme arayışları da dikkate alındığında... açıktır ki proletaryanın kendini ortaya koyduğu, olumladığı dönemlerde, bütün şiddet eylemlerini üstlenen ve proleter mücadelenin gelecekteki genişleme ve gelişme ufuklarını belirleyenler (bütün zayıflıklarına rağmen), aşırı derecede farklı, kendi aralarında uyumsuz ve büyük ideolojik zayıflıklar taşıyan gruplardır. Bu eylemler karşısında devlet cihazı, silâhlı reformist gruplar (bizzat burjuvazi tarafından oluşturulmuş veya değil), içinde yer aldıkları bu azınlık proleter grupların – daha sonra onları sistemin reformunun güçlerine dönüştürmek amacıyla – ideolojik zayıflıklarını, merkezileşmemiş ve henüz yönelimlerini belirleyememiş olmaları olgularını kullanırlar. Böylece bir «örgüte karşı örgüt» savaşımını dayatarak, bu azınlık proleter grupları bölmeyi amaçlar ve çoğu zamanda bu amaçlarına ulaşırlar. Proletaryayı, çıkarlarını ve mücadelesini daha baştan birbirinden ayırmış olan askerileşme kuramının bu tipik ideolojileri («örnek» eylem efsanesi, «kendinde şiddet», yığınların yenilebilirliğiyle karşıtlık içinde olan «öncünün yenilmezliği» masalları vs...), bu azınlıkları proletaryaya, çıkarlarına ve mücadelesine bağlayan bir köprü, bir araç oluştururlar ; bu ideolojiler böylece, bu azınlık grupların, doğrudan doğruya proleter isyan programından toptan ve tamamen vazgeçişin kavramları («uzun süreli halk savaşı» gibi) üzerinde temellenen kapitalist savaşlarda ve bu savaşlar tarafından sınırlandırılmalarına hizmet ederler.

43c.

Proleter azınlıkların bu tasfiyesi, kapitalist toplumun felâketli çürüyüşünden doğan enerjinin – bu toplumun devamı ve bölgesel savaşlar yararına – yönünün değiştirilmesi ve onun bu istismarı, proletaryayı her türden reformizmin kurbanlık koyunlarına, örgüte karşı örgüt savaşımının edilgen seyircilerine dönüştürür... ve bu, bir kez daha söylemiş olalım, tarihî karşı-devrim dönemi (1923'ten bu yana) olgusunu mümkün kıldı. Bütün bunlar, komünist program ve tecrübeler bütünlüğü üzerinde temellenen merkezileşmiş bir yönelimin (sermayenin bütününe karşı olan bu azınlık grupları, bu yeniden ortaya çıkan güçleri yoğunlaştıran ve merkezileştiren yönelimin, yalnızca bu yönelimin) yokluğu olgusuyla mümkündür. Krizin gelişmesiyle ve proletaryayı bölük bölük bozguna uğratma taktik çıkarına rağmen, sermaye, politikalarını benzeşleştirmek zorundadır (yalnızca bir tane kriz politikası vardır : sömürü oranlarını arttırmak ve her yerde direnmeleri ezmek, sindirmek)... işçilerin cevabının uluslararası ölçüde benzeşleşmesini kolaylaştıran, nesnel koşulları üreten de budur. Bu, zafer için gerekli ve vazgeçilmez, ama tek başına yeterli olmayan bir koşuldur.

Bu yüzden de söz konusu olan, proleter gücün merkezileştirilmesidir. Eleştiri silâhıyla, silâhların eleştirisini ustaca ve fiilen birleştirmeyi ; aynı şekilde her alanda pasifizme karşı koymayı, bütün görünüşleri içinde reformizme karşı mücadele etmeyi bilen bir yönetimle (önderlikle) donanmaktadır söz konusu olan. Bu yönetim kendini yalnızca pasifizme karşı, genel olarak şiddet karşıtlığına karşı sağlamlaştırmakla kalmayacak, ama bütün biçimleri altında reformizme karşı, özellikle silâhlı reformizme (çok «radikal» bir seçenek oluşturması nedeniyle) karşı da sağlamlaştıracaktır. Bu sonuncusu, silâhlı reformizm, en mücadelecî proleterleri, onları geleneksel olarak kontrol eden parti ve güçlerden kopararak tasfiye etmek ve kazanmakla yükümlüdür tam da.

44.

Gerçek komünist hareket (bilinçli bir varlık olarak, Parti olarak) uzun tarihî mücadelesinde, her zaman daha açık bir biçimde **proletarya diktatörlüğü ve ücretli çalışmanın ortadan kaldırılması** arasındaki ayrılmaz birliği ortaya koyarak, kendini karşı-devrimin ideolojilerinden ve güçlerinden

ayırıldı, kopardı. Kapitalist üretim ilişkilerinin imha edilerek ortadan kaldırılması, sınıf hakimiyetini kabul ettirmek amacıyla zorunlu olarak proletaryanın merkezileşmiş ve örgütlü gücünün zoruna (değer yasasına karşı insan ihtiyaçlarının zorbalığı) dayanan bir sonuç olacaktır : proleter dünya devleti, dünya proletaryasının devleti. Bu devlet ne özgürdür ne de halka dayalı, zira ne farklı sınıfları ne de halkın «değişik» tabakalarını birleştirir. Bu devlet, yalnızca parti olarak örgütlenmiş proletaryadır. Özgürlük amacı temelinde kurulmaz, ama karşı-devrimin bütün güçlerini devrimci şiddetle ezme zorunluluğu temelinde kurulur. Genel olarak otorite karşıtlığı adına, bütün işçi devletinin zorunluluğunu inkâr eden veya «özgür», «halkçı», «demokratik» bir devlet, bir geçiş devleti, dahası proleter olmayan güçlerin de katılabileceği bir devlet kurmayı iddia eden farklı akımlar, yalnızca proleterler arasında kavram kargaşalığı yaratmaya katılmış olmakla kalmazlar, ama nesnel olarak karşı-devrime hizmet etmiş olurlar.

45.

Proleter devletin bugünkü burjuva devletle, bir «işçi» hükümetiyle vs. ile hiçbir alâkası yoktur. Proletarya mücadelesinin amacı, «devletin politik gücünü ele geçirmek ve onu kendi hizmetine koymak» değildir, çünkü bir burjuva devlet (kim yönetirse yönetsin) kaçınılmaz olarak sermayeyi yeniden üretecektir. Burjuva devleti proletaryanın yararına kullanma çabalarının hepsi hayaldir, «gerici» bir hayal... burjuva devletin ve artarak gerçekleşen değer zorbalığına karşı ortaya çıkan bir işçi ayaklanmasının yıkıcı etkilerini saptırmak gayesiyle karşı-devrimin kullandığı en iyi usullerden biridir bu. Proletarya mücadelesinin amacı, tersine, **burjuva devletin ve onun siyasî toplumsal iktidarının baştan aşağı, tamamen yıkılmasıdır**. Burjuva devlet ne kendiliğinden söner ne de asla sönecektir ; bu devleti ve onun içinden çıkıp geldiği, karşılığında da kendisini yeniden ürettiği demokratik diktatörlüğüyle (demokratik toplumuyla), metaların diktatörlüğüyle birlikte şiddet kullanarak yıkmak ve ortadan kaldırmak gerekir. Kendiliğinden sönecek olan yegâne devlet, tersine, proletaryanın («yarı devlet») olacaktır... gelişimi, sağlamlaşması, yayılması içinde, bizzat sermayenin tasfiyesi sürecinde sönüp gidecektir.

46.

Kısaca, **proleter devrimin** «toplumsal reformlar»ı gerçekleştirmek için devletin yönetimini işgal etmekle hiçbir alâkası yoktur. Buna karşılık, başlangıç noktasından nihaî amacına kadar, proleter devrim, burjuva toplumun bütün gücünü (askerî, iktisadî, ideolojik, siyasî...) tamamen yıkmasının toplumsal gerekliliği yüzünden toplumsal bir devrimdir. Proleter devrimin amacı komünist toplumdur... insanın gerçek varlığının onun toplumsal (kollektif) varlığından ayrılmış olması olgusundan hareketle, **gerçek insan topluluğunun, komününün (gemeinwesen) kuruluşunu, yani insansal varlığı** amaçlar. Açıktır ki bu toplumsal devrim, mevcut iktidarın devrilmesini istediği ve onun yıkılışını ve dağıtılmasını gerekli gördüğü ölçüde politik mücadeleyi kapsar. Ama onun toplumsal örgütleyicilik faaliyetinin başladığı yerde, kendine özgü içeriğin ve amacın ortaya çıktığı yerde... komünizm politik örtüsünü, zarfını reddeder.

Bu nedenle proleter devrim, üretimin yönetimi, işçi kontrolü vs. türünden iktisadî bir soruna da indirgenemez. Tersine, toplumu örgütleyen faaliyetlerini gerçekleştirebilmesi ve bunu komünizme kadar sürdürmesi için proleter devrim, insan ihtiyaçlarına karşı değer diktatörlüğünü güven altına alan bütün karşı-devrimci kurum ve örgütsel aygıtları şiddetle imha etmek zorundadır.

47.

Proletaryanın dönüştürmek amacıyla kapitalist toplumun devletini ele geçirmesini akla uygun bulan

siyasi sapmayla, üretim ve dağıtım ele geçirerek problemin yönetmeye ve kontrol etmeye indirgeneceğini vaaz eden ekonomist sapma, çoğu zaman birlikte var olan bir tek ve aynı «teori»yi oluştururlar. En hayati anlarında kapitalist toplumu koruyan en son engelleri (proletaryaya, komünizme karşı) oluşturan bu sapsmalar, tamamiyle karşı-devrimci ideolojilerdir. Bu nedenle proletarya onlara karşı koymak, ortadan kaldırmak ve gömmek zorunda kalacaktır.

48.

Besbelli ki proletarya, ayaklanma aşamasının öncesinde ve bütün ayaklanma dönemi boyunca, üretim araçlarını (fabrikalar, haberleşme merkezleri, madenler, tarlalar vb...) ele geçirmek ve onlardan kendi ihtiyaçları için yararlanmak zorundadır (sermaye artışı mekanizmasını dengesizleştiren ve bu andan itibaren üretimle dağıtım tamamen başka temellere yönlendirmeye koyulacak olan da işte bu olgudur)... ama bütün bu faaliyetler, uluslararası ölçüde genelleşmiş ayaklanmanın zaferini hedefleyen merkezî amaca yönelmek zorunda olacak ve örgütlü karşı-devrimin imhasını gerçekleştirmeksizin toplumu yönetmeyi hedefleyen bütün yanılsamaları reddedecektir. Bunun için de proletaryanın Parti olarak örgütlenmesinin ve merkezileşmesinin mümkün olan en iyi biçimde tamamlanmış olması vazgeçilmez bir koşuldur. Yalnızca **tarihsel programına** sıkıca sarılmış **Komünist Parti**, bölgesel yönetimleri, yönetime katılma kuruntularını, demokratik federalizm eğilimlerini ve bağımsız üretim birimleri arasındaki değişim hayallerini (meta ekonomisinin yeniden üretilmesinin kaynağı olan özel işi, toplumsal işin karşıtı olan özel işi) engelleyerek, merkezileşmiş ve merkezci bir faaliyeti geliştirebilir. Proleterlerin hepsine bir tek yön veren ve karşı-devrimi siyasî/iktisadî/toplumsal olarak ezmek için güçlerin azami ölçüde yoğunlaşmasını garanti eden yalnızca Komünist Partisi ve onun merkezci eylemidir.

49.

Silâhlı ayaklanma mücadelede niteliksel bir sıçrama oluşturur, ama bu sıçrayış geri döndürülemez değildir. Silâhlı ayaklanma devleti yıkıp ortadan kaldırmaz. Burjuva devlet, ona dayanak olan bütün temellerin tasfiyesiyle gerçekten yıkılabilir yalnızca ; ve bu, ne bir ülkede ne de bir ülkeler öbeğinde mümkündür. Bu nedenle ayaklanmanın başarılı olduğu proleter kalelerde, dünya kapitalist toplumunun bu bölümlerinde, proletarya elindeki iktidarı kamulaştırma ve bütün alanlarda (siyasî/ askerî, propaganda, iktisadî vs...) sermayeye karşı mücadele etmek için kullanmak zorundadır. Üretim ve dağıtım kendi gereksinim ve zorunlu ihtiyaçlarıyla, yani insanlığın ihtiyaçlarıyla uyumlu olarak yönlendirmek amacıyla, eldeki bütün imkânlarla işe koyulacaktır... bu, meta üzerinde temellenen toplumun ve ücretli işin yıkılması demektir. Fakat bütün bu önlemler, kesinlikle merkezî bir amaca bağlı olmalıdır : dünya meta üretimi ekonomisinin bağrında bir (ya da daha çok !) «işçi devleti» kurma olanağı üzerine olan bütün yanılgıları, ya da daha kötüsü, bir veya bir küme ülkede sosyalizmi kurma hayallerini redderek **devrimi dünyanın bütününe yaymak** amacına bağlı olmalıdırlar. Bu yüzden komünist hareketin merkezîyetçiliği ve etkin yönetimi, tek ve dünya ölçüsünde olmalıdır ; bölgesel ve ulusal çıkarlara (her zaman burjuva olan) karşı, her parçayı hareketin genel çıkarlarına bağımlı kılarak, kararlılıkla mücadele edilmelidir. Ayaklanma savaşlarının programsal, niceliksel, örgütsel ve askerî bakımlardan güçlendirmiş olacağı bir Parti olarak oluşmuş dünya proletaryasının **sıkı ve örgütsel merkezîyetçiliği**, yalnızca bu, bütün geriye dönüş çabalarına karşı mücadele edebilecektir.

50.

Proleter devrimin burjuva politik «devrimler»le ne amaçlarında ne de ara aşamalarında – hiç kuşkusuz, silâhların kullanılmasında ve mevcut iktidarın devrilmesinde değilse eğer – hiçbir ortak

yanı yoktur.

- Burjuva «devrimler» ya bir hükümetin görevlilerini ya da ulusal devletin biçimini değiştirmeye çalışır. Proleter devrim, tersine, ulusal devleti yıkmak, bütün ulusları ve ülkeleri tasfiye etmek zorundadır.
- Burjuva «devrimler» halkın selâmeti adına yapılır ve ücretli köleliği toplumun büyük bir bölümünde yeniden üretir ; sınırlı politik amaçlarını daha iyi sürdürebilmek için toplumsal bir terminoloji kullanırlar ; diğer burjuva azınlıkların özel çıkarlarını ileri sürmekte hamasî nutuklara başvururlar. Karşıt olarak proleter devrim, başladığı bölge neresi olursa olsun, mücadeleye ilk atılan proleter bölüğü hangi bölüğü olursa olsun, istekleri siyasî olarak zayıf ve sınırlı da olsa... evrensel toplumcu bir içerik taşır özünde.
- Devletten ve sermayenin kollektif varlığından ayrılmış bir çevre olarak artık durumunu koruyamayan ve o andan itibaren de siyasî iktidarı – onun demokratik sinesinde – ya kontrol etmeye ya da paylaşmaya can atan burjuva bölüngülerinden birinin ihtiyaçlarından hareket ediyor olması nedeniyle burjuva «devrimler», yurttaş hakları ve demokrasi üzerinde temellenirler. İçinde yalıtılmış işçinin yer aldığı kollektif varlık, politik topluluktan çok farklı bir içeriğin ve gerçekliğin kollektif varlığı olduğu için, proleter devrim tamamen değişik bir gerçeklikten hareket eder ; kendi işleri (emekleri) tarafından birbirlerinden yalıtılmış olan bu topluluk, bu kollektif varlık, hayatın kendisidir, zihinsel ve maddî yaşamdır, insanî etkinlik, insanî hazdır, kısaca insansal varlıktır ; proleter devrim iktidarı demokratik olarak paylaşma yanlısı değildir, tersine o , **bu demokrasiyi ve proleteri insanlığından ayıran her şeyi tasfiye etmenin kaçınılmaz ihtiyacından, Gemeinwesen'inden doğar.** «İnsansal varlık, insanın gerçek Gemeinwesen'idir.»

51.

Bitirmeden önce **Komünist Parti**'nin belirleyici öneminin burada altını çizmek bize kaçınılmaz görünüyor. Parti olarak oluşmaksızın proletarya, ne bir sınıf ne de tarihsel bir güç olarak var olabilir.

Bugün bu partiyi istemek, aynı zamanda onun değişmez kavranışını yeniden sahiplenmek, ona yeniden sarılmak ve «sınıfla parti ayrı ayrı tanımlanıp sonra da ilişkiye sokulması gereken iki farklı tarihî varlık değildirler, tam tersine komünizm olarak bir ve aynı varlığın ifadesidirler» şeklindeki programının merkezî sorununun «apayrı bir sorun» oluşturmadığı olgusu üzerinde ısrar ederek bütün demokratlarla kesin bir ayırım çizgisi çekilmesi demektir.

Bu partinin temel saptamaları, hem «parti»yi (genel olarak tarihsellik görevi terimiyle tanımlanan) hem de «sınıfı» değişmez olarak belirleyen (sanki bu sınıf, parti olarak oluşmaksızın belirlenebilirmiş gibi) ve daha sonra da bu iki kavramı bağdaştırmayı yani ideolojik olarak ayrılmış olanları «birleştirme»yi deneyen doğrudan ilişkilendirmeci kavramlara (leninist ya da anti-leninist) kaçınılmaz bir biçimde düşmeksizin, geçici ihtiyaçlardan veya olağan gerçekliklerden hareket ederek ele alınamaz, anlaşılamaz. «Sınıf» ve «parti» arasındaki «ilişkiler»i tanımlama arayışlarında, daha sonra bu doğrudan demokrasi kavramının içinde kutuplaşmalar gerçekleşir. Aynı biçimde, kendilerini «parti» olarak ilan eden veya «bilinç»in kendi tekellerinde olduğunu iddia eden falan ya da filân grupçukların varlığıyla, Parti'nin temel tarihsel saptamalarının hiçbir alâkası yoktur. Söz konusu saptamaların, proleterlerin sosyo-ekonomik bir bakış açısıyla belirlenmiş çeşitli tabakalarının (fabrika işçisi, tarım işçisi vs...) aritmetik bir toplamıyla da alâkası yoktur. Bizim için **Parti, tersine, uluslararası boyutlarda merkezileşmiş bir güç olarak komünizmdir.** Bu, aynı zamanda hem komünist toplumun kuruluşunun vazgeçilmez koşulu, hem de onun canlı

önbelirtisidir (önceden şekillenmiştir).

52.

Komünist Parti, komünizmin taşıyıcısı devrimci sınıfın örgütüdür. Proletaryayı bir sınıf haline getirecek olan temel saptamaları şunlardır : **örgensellik, merkezileşme ve tek ortak tarihî yönelimdir**. Tohum aşamasında bile olsa, Parti'yi istemeksizin proletarya var olamaz. «İşçi sınıfı ya devrimcidir ya da hiç.» Ama parti olarak örgütlenmenin bütün bu süreci, **komünistler** tarafından seferber edilen programın ileri sürülmesinin, tutarlı faaliyetlerin ve devrimci hazırlıkların vazgeçilmez ve uzun militan çalışmaları sayesinde mümkündür yalnızca. Açıktır ki Parti (tıpkı devrimler gibi), devrimciler tarafından icat edilmiş veya yaratılmış değildir ; Parti, bizzat kapitalist toplumun zorunlu ve kendiliğinden bir ürünüdür ; ama bu tarihî zorunluluk, dünya çapındaki Parti'nin bütün ve sözgötürmez var oluşu olarak bugünden yarına somutlaşmaz, gerçekleşmez. Parti, bir çıkar ve perspektif topluluğu, **gerçek bir proleter mücadele topluluğu** temelinde kaçınılmaz bir biçimde geliştiği ölçüde kendiliğinden doğar, ortaya çıkar. Bu kaçınılmaz olgu, söz konusu topluluğun bağrında komünizm, aynı zamanda hem program hem de yönelim olarak, böylece **devrimci yönelimin uluslararası organının** öncülü olarak kendini ortaya koyduğu, kesinlendiği zaman somutlaşabilir yalnızca. Bu da demektir ki, sıkı ve sağlamca örgütlenmiş devrimci kadrolardan oluşan bir azınlık («komünistler» : Komünist Parti Manifestosu'nda ele alındığı anlamda), tarihsel proleter programı ileri sürdüğü ve hareketin amaçlarını (insan türü için bir yaşam plânı olarak) ilgilendiren kaçınılmaz yönetim görevlerini üstlenerek değil yalnızca, ama aynı zamanda bu hareketin stratejik ve taktik araçlarının sorumluluğunu da üstlendiğinde, söz konusu tarihsel kararlılık, özellikle iradî, bilinçli ve örgütlü bir eylemde somutlaşabilir ancak ve ancak. Devrimler ve Parti kendiliğinden var olmazlar. Devrimcilerin işlevi, Parti'yi ve devrimleri yönlendirmektir. Aynı zamanda merkezileşmiş ve tek bir güç oluşturan proletaryanın örgütünün zorunlu ve kendiliğinden (kelimenin tarihî anlamında, dar ve doğrudan anlamında değil) bir ürünü olan bu komünist azınlık, söz konusu kendiliğindenliğin basit bir nesnesinden, gelecekteki devrimin bilinçli öznesine geçişi sağlayan praksisin tersine dönüşünün kendi çevresinde gerçekleştiği eksendir.

53.

Bu nedenle komünistler, ne diğer proleter örgütlere ne de – hele hele – proletaryanın örgütlenmesine muhalif ayrı bir parti oluşturmazlar. Onları proletaryanın kendileri dışındaki bölümlerinden ayıran özgün çıkarlar yoktur. Proleter hareketi tâbi kılmak istedikleri özel ilkeler ilân etmezler. Komünistleri, kendilerinin de bir parçasını oluşturdukları bu mücadele topluluğunun diğer proleterlerinden farklı kılan yalnızca şu iki husustur : bir yandan değişik mücadelelerde ulusal faaliyetlerden bağımsız olarak («I. Enternasyonal'in tarihi, Genel Konsey'in ulusal seksiyonlara... karşı sürekli mücadelesinin tarihi oldu.»), proletaryanın bütününü ilgilendiren çıkarları yeniden ortaya çıkartıp hareketin önüne koydukları ; diğer yandan, proletarya ve burjuvazi arasındaki mücadelenin içinden geçtiği değişik safhalarda, her zaman, bütünlüğü içinde komünist hareketin çıkarlarını temsil ettikleri ölçüde diğer proleterlerden ayırt edilirler. **Kılgısal olarak**, bütün ülkelerin proleter mücadele topluluklarının bağrında en kararlı bölüğü komünistlerdir, yani diğer kesimleri daima daha ileriye iten ve ardından sürükleyen bir organdır onlar ; **kuramsal olarak**, proleter hareketin genel amaçlarını, gidişatını ve koşullarını açıkça anlama üstünlüğüne sahiptirler proletaryanın diğer bölümlerine nazaran.

Komünistlerin özgün örgütünün, ayrı bir partinin kurulmasıyla da alâkası yoktur ; tersine, bu özgün örgüt gerçekte, Parti olarak oluşan proletaryanın merkezî bir organla cihazlanmaya olan genel

eğilimini doğrular, kesinler.

Besbelli ki Parti'nin ve komünistlerin bu kavranışı, demokratik ideolojilerin bütününe kökten ve tamamen karşıdır. Bu ideolojilerden bazıları burada zikredilmeyi gerektiriyor :

- Komünistleri bilincin yegâne sahibi ve taşıyıcısı olarak gören teori.
- Hareketin içinde komünistlerin pratik görevleri (eylemi örgütlüme ve yönetme görevleri) üstlenmemesini söyleyen «ikame karşıtlığı» (antisubstitutionniste) kuramı.
- Ve nihayet, işçi konseylerinde veya meclislerinde komünistlerin özgün örgütünün, şu veya bu biçimde, feshedilmesini örgütleyen bütün teoriler.

54.

Bugün (ve yarın da), uluslararası ölçüde sermayenin iktisadî/toplumsal/siyasî krizinin arttığı ve dünya ölçüsünde proletaryanın zor ve düzensiz uyanışının görüldüğü bir dönemde, yani içinde bulunduğumuz şu dönemde, proletaryanın dünya çapındaki örgütüne olan eğilim de kendini ortaya koyuyor. Eğer bu eğilim gerçekten varsa, yalnızca devasa güçlükler (her seferinde daha sık tekrarlanan büyük toplumsal patlamalarla ancak kırılabilen ve onlarca yıldır kesintisiz süregelen karşı-devrimin ürünü olan zorluklar) içinde kendini gerçekten kanıtlayabilir. Bu dönem, komünist programın ileri sürülmesi temeli üzerinde bilinçli ve iradî olarak örgütlenmiş – çok küçük bir azınlığı oluşturan – grupların da dönemidir ; içinden geçmekte olduğumuz bu aşama, proletaryanın gerçekten kendini ortaya koyduğu bütün safhaların öncesinde görülen sektör dönemlerin temel çizgilerinin de tekrar ettiği bir dönemdir aynı zamanda ; Dünya'nın şurasına burasına dağılmış birkaç komünist militan tarafından geliştirilmiş eylemler var olduğu ölçüde sermayeye karşı proletarya mücadelesiyle gelişen mücadele topluluğunun henüz amaçlarının bilincinde olmadığı bir dönem. Bu mücadele topluluğunun örgütlenmesi ve merkezileştirilmesi çalışması belirleyicidir, belirleyici olacaktır ; bu mücadele topluluğunun kendi güçlerinin, amaçlarının ve perspektiflerinin bilincinde olması için, sınıfın dünya ölçüsündeki gerçek öncüsünün faaliyeti temeldir, temel olacaktır. Proletaryanın dünya çapındaki örgütüne, onun programsal kendini ortaya koyuşuna ve örgensel merkezleşmesine olan bu eğilim, daha önce bu tezlerde betimlediğimiz (ama onların ortak özünü öne çıkartmak kaygısıyla kısmen şüphesiz) karşı-devrimin bütün güçlerine ve ideolojilerine her seferinde daha da şiddetle meydan okuyor, okuyacak. Bu eğilim, «nesnel koşullar»ın olgunlaştığını, dolayısıyla Parti'yi ve Enternasyonal'i yaratmak için bir parça da «bilinç ve irade» gerektiğini düşünen ve gerçekte devrimci proletaryanın eylem topluluğuyla açık karşıtlık içinde davranan bütün parti ve enternasyonal kurucularına olduğu gibi, özellikle işçi sınıfına bilinç taşıyan bütün herkese meydan okuyacak, karşı koyacaktır.

55.

Gerçekte proletaryanın tohum halindeki oluşum safhası (özellikle sektör bir safha) olgusunu yaşıyor olmamıza rağmen, komünist bölüngülerin çalışmalarının yeterince bilinmemesine, zayıflıklarına, yetersizliklerine ve tecrübelerinin eksikliğine (kısmî oluşuna) rağmen... bugün Dünya'nın her yerinde, henüz tohum halinde de olsa, uluslararası bir merkezleşmenin, komünist ve enternasyonalist bir tek yönelimin ihtiyacı tekrar kendini hissettirmeye başlıyor. Buna karşı, bir kez daha, söz konusu eğilimin karşısında asıl engeli oluşturan bir ideolojiler bütünü de gelişiyor daha bugünden. «Enternasyonal»i hâlihazırda kurulu ulusal partilerin bir toplamı olarak kabul eden bütün ideolojilerin, öncelikle altını çizmek önemlidir. Bu doğrultuda, uluslararası proletaryanın gerçek

mücadele ve yaşam topluluğuyla hemen tamamen alâkasız olan ve de bitip tükenmek bilmeyen kuramsalcı tartışmalarda uluslararası proletaryaya kabul ettirmek istedikleri bir yığın kesin ilkeler bütününi hayalleyen bütün bir enternasyonal yaratıcılarıyla da karşılaşırız ; o kadar ki, onlara göre, sapmalara karşı garanti olması gereken bir ideolojik kurallar (ilkeler beyannamesi) bütünlüğünü bile hayal edebiliyorlar.

İşçi sınıfının içinden çıkıp gelen ve toplumsal devrime hizmet edecek olan hiçbir örgüt, asla böylesi temeller üzerinde örgütlenmeyecektir. Bu, sermayenin örgütlenmesinin klâsik şemasıdır... Diyanet İşleri'nden, Katolik ya da Protestan vs. kiliselerinden burjuva politik partilere kadar.

Daha tam anlamıyla bu enternasyonal kurucuları, II. Enternasyonal'in ve onun biçimsel merkezinin tarihî çizgisini izliyorlar.

Proletaryanın uluslararası örgütü, hareketi köşelerinden bağırarak ilân ettikleri bir ilkeler bütününe uydurmaya çalışanların **hepsine karşı ve onların dışında** bir kez daha yerini alacak olan ve pratik olarak gelişen sermayeye karşı olan **mücadele topluluğunun** örgütlenmesinin ve merkezileşmesinin tarihsel (doğrudan olmayan) ürünü olacaktır.

Yarının uluslararası Partisinin bu etkin önbelirtisi , gerçek mücadelelerde ve art arda gelen kopuşlarla kendini Parti'nin değişmez programının tarihî çizgisine yeniden yerleştiren henüz merkezileşmemiş proleter azınlıklar bütününi gerçek eylemlerinde daha bugünden var, yaşıyor.

56.

Küçük grubumuz bu proleter mücadele topluluğunun bir ifadesi, dünya proletaryası tarafından biriktirilmiş yüzyıllık bütün bir tecrübeden çıkan programsal sahiplenme eğiliminin belirtisi, uluslararası yeniden yapılanma ve dünya çapında merkezileşmesinin bir tezahürüdür.

Somut konuşursak : grubumuz – bir yandan komünist teorinin ışığında bütün dünyada farklı devrimci kuşaklar tarafından biriktirilen tecrübeler temelinde, diğer yandan örgütlü, bilinçli proletaryanın uluslararası düzeyde merkezileşmesinin etkin ve canlı bir gücüne dönüşmüş olan kollektif bir çalışma bazında – değişik ülkelerden ve politik olarak dönüşmüş farklı yoldaşlar tarafından gerçekleştirilmiş yenilgi bilânçoları ve savaşım tecrübelerindeki kopuşlar, olumsuzlamalar bütününi merkezileştirilmesinin bir ürünüdür. Bugünkü haliyle **Enternasyonalist Komünist Birlik**, komünist devrim ve Dünya Komünist Partisi'nin kuruluş sürecini **yönetmek** amacıyla, tezleri burada sergilenmiş olan değişmez komünist program temelinde bilinçli ve iradî bir biçimde davranır. Proleter mücadele topluluğunu geliştirmeye zorlayacak olan ve Parti'yle yarınki devrimin vazgeçilmez öncüllerini oluşturan maddî saptamaları iradî ve bilinçlice üstlenmekten ibaret olan bu yüzyıllık, değişmez, devasa görev... binlerce devrimci kadronun ortak eseri olacaktır. Bu çok büyük görev, Dünya'nın çeşitli yerlerindeki devrimci gruplar ve militanlar tarafından daha bugünden üstlenilmiştir. Karşı-devrimin onlarca yıllık hakimiyetinin sonunda, içinden söz konusu devrimci eylem topluluğunun çıktığı bugünkü koşullarda, hiç görülmemişcesine daha açık bir biçimde, bu topluluk, sermayeye karşı mücadelenin ürettiği ve kesinlediği ve de öncü azınlıkların – bilinçli bir topluluk (azınlık gruplar da buna dahil) olmasından çok önce – eyleminde billurlaşmış proleter çıkar ve ihtiyaçların yarar topluluğu olduğu sonucunu vermiştir bugün. Sermayeye karşı eylemlerin (henüz örgütlenmemiş biçimler altında daha bugünden gelişen eylemler) eşgüdümü temelinde kendini gösterecek olan bu mücadele topluluğunun örgütlenmesi ve merkezileşmesi, her türden ideolojik ayırım ölçütüne zorunlu olarak karşıdır ; bu topluluğun örgütlenmesi ve merkezileşmesi, çok yüksek düzeyde pratik bir ayırım çizgisi oluşturacaktır. Bu topluluğun içinde, kuramsal farklılıkları öne çıkararak ve geliştirerek bu süreci yönetmek amacıyla davranan her

militer grupta (yani kendi grubumuzda da), ayrılıklar (önemli bile olsalar) kaçınılmazdır, kaçınılmaz olacaktır. Ama bu sorunları çözümlenmenin tek biçimi, bu topluluğun bizzat içinde yer alacaktır... **yoldaşlar** arasındaki görüşmelerin, konuşmaların sürüp gideceği yegâne alan burasıdır.

57.

Bugün bu Parti'nin **tarihî çizgisinde** yer almak (daima zayıf güçlerimizin buna izin verdiği ölçüde), en karalı unsurlar olarak proletaryanın geriye kalan bölümünü ileriye doğru itmek için davranmak, harekete geçmek demektir.

Bugün bu partinin tarihî çizgisinde yer almak, sermayeye karşı olan söz konusu mücadele topluluğunun bağrında kendi varlığının, gücünün, perspektiflerinin bilincine varmasını sağlamak, onu örgütlemek, onu yönetmek amacıyla mümkün en tutarlı biçimde davranmak demektir.

Bugün bu partinin tarihî çizgisinde yer almak, nerede olursa olsun sermayeye karşı mücadeledeki bütün proleterlerle dayanışmayı ve yoldaşlığı doğrulamak, kesinlemek amacıyla, değişen biçimleri ne olursa olsun (oportünizm ve merkeziliği içeren) düşmana meydan okumak ve onu yenmek için aynı kararlılığı göstermek demektir.

Bugün bu partinin tarihî çizgisinde yer almak, komünist bölünmeler tarafından başlatılmış tarihî çalışmaya tutkuyla devam etmek ve de geçmiş yenilgi ve tecrübelerin bilânçosunu çıkarmayı sürdürmek demektir ; devrimci kadroların oluşumu için çalışmak demektir.

Bugün bu partinin tarihî çizgisinde yer almak, grubumuz gibi Dünya'nın dört bir yanında var olan bütün diğer grupların da Parti'nin kuruluşunun vazgeçilmez ve gerekli bir oluş biçimi, bir ifadesi olmaları olgusunu üstlenmek demektir. Ama bu ifade, bizzat Parti'nin kendisi değildir. Tarihsel yayı içinde ele alınan Parti'nin gelişiminde, grubumuz (bütün diğerleri gibi), Parti'nin uluslararası bir yönetim organı kurma çabalarında ve yaşamında gelip geçici kısacık bir dönemden daha başka bir şey değildir.

Komünistler Ligi ve I. Enternasyonal, Parti'nin yaşamında nasıl yalnızca belirli dönemleri (Parti'nin oluşumu yolunda **vazgeçilmez** örgütler olarak belirli dönemlerdi bunlar, ama hiçbir zaman Parti'nin kendisi olmadılar, olamazdılar) oluşturmuşlarsa, eylemimiz ve irademiz de, grubumuzun günümüzdeki ve başlangıçtaki grupçuk biçimini aşma anlamında (bu biçim, bu aşmayı gerçekleştirmek için hiç kuşkusuz vazgeçilmez bir aracı oluşturuyor olsa bile), kesin bir açıklıkla ve bilinçlice yönetiliyorlar. Zorunlu olarak küçük grupçu olan pratik bir faaliyeti üstlenmeksizin, tutarlı olmaksızın Parti'den söz etmek, idealist ve gericidir. Bu noktada iyice açık olmak gerekiyor : bir grup olarak bu (yani grup), bir amaç değildir, ama tam da kendini aşmanın bir aracıdır... belirleyici ve temel olan budur.

58.

Bütün devrimci grup ve militanları burada açıklanmış olan tezler temelinde, **ücretli çalışmayı yok etmek amacıyla proletarya diktatörlüğüne** yönelik mücadelede güçlerini bizimkilerle birleştirip merkezileştirmeye **çağırıyoruz**. Bizim de bir parçasını oluşturduğumuz mücadele topluluğunun içinde, söz konusu olan ortak ya da farklı ideolojik noktaların bir toplamını yapmak değil ; ama daha şimdiden gerçekleştirmekte olduğumuz ve bu ortak düzenlemeyle daha da güçlenecek olan ortak pratiğimizi etkin bir biçimde eşgüdümlü kılmaktır. Söz konusu olan, hepimizde var olan yetersizlikleri, zayıflıkları herkesin kendi başına çözmesi de değil... bu imkânsızdır ; ama tam

tersine, önümüzde duran devasa problemler üzerine militan görüşmelerin uygun çerçevesini oluşturan, bizi birleştiren ortak eylemimizi merkezileştirmek ve yapılandırmaktır. Yoldaşlar, ihtiyacını duyduğumuz devrimci bir yönelimin iyice aydınlığa kavuşması, sermayenin her alanda ve seviyedeki hücumlarına verilecek cevapta ve tutarlı bir devrimci pratiktedir. Bugüne kadar bütün «devrimler» hep bilim ve akıl adına yapıldılar... bu da, bu devrimlerin ideologlarının, sayesinde proleter hareketi biçimlendirmeyi düşündükleri bir ilkeler listesi hazırlamış olmaları olgusuna uygun düşmektedir ; ama, önümüzdeki devrimin bütün bunlarla hiçbir alâkası yoktur. Komünist devrim, gerçekten insanca bir yaşam için çıkarlarını savunan proletaryadan, somut gerçek insanın daha derin ve gerçek ihtiyaçlarından doğar, ortaya çıkar. Kendisi için mücadele ettiğimiz devrim, bu haliyle, bütün bilimle, bütün akılla, bütün ideolojilerle ve hatta bütün ilerleme düşüncesiyle toptan kopuştur, toptan kopuş olacaktır.

Yoldaşlar, gerçekte neyse ve ne için ortaya çıkmışsak, sorumluluğunu beraberce üstlenelim. Komünizmin ve Komünist Parti'nin devrimci ve tutarlı pratiğini birlikte üstlenelim.

Enternasyonalist Komünist Birlik (EKB)

1 Burada bu genel doğruyu, her şeyden önce kendimize ve bu tezleri yayıma hazırlama çalışmasına uyguladığımızı belirtmemiz gerekiyor. Sorumluluğunu üstlenmeye devam edeceğimiz uluslararası ölçüde kollektif olarak gerçekleştirilen bu güç çalışma, küçük grubumuz içinde bir çok defa ihraçlar ve terklerle sonuçlanan belirleyici farklılıkların berraklaşmasına ve bu uluslararası tartışmanın merkezileştirilmesine yaradı. Kimi zaman tartışmanın sertliğine ve kendi içimizde ya da kamuya açık çatışmalara rağmen, bu tartışmaların – uluslararası bütün bir yapılanma sayesinde – merkezileştirilmesi, grubumuz için yalnızca programsal bir ilerleme sağlamakla kalmadı, aynı zamanda sosyal-demokrasi solunun mirasçılarıyla aramıza çok açık bir sınır çekmemize de yaradı. Bu anlamda ve söz konusu tartışmaların neden olduğu harcanmış onca militan enerjiye rağmen, bu merkezileştirilmiş tartışmaları yalnızca vazgeçilmez olarak kabul etmiyor, aynı şekilde proletaryaya karşı oluşturulmuş bütün burjuva parti ve ideolojilere göre hareketimizin daha belirgin bir sınırlamasına (tanımlanmasına) yönelik militan oluşumumuz için de yararlı buluyoruz.

2 Burjuva biçimsel mantık dilinin ortaya koyduğu bütün zorluklara rağmen, mümkün olan en açık (kesin) biçimde komünizm kavrayışımızla, devrimin öznesi sorununu ifade etmeye çalışıyoruz burada. Bizim için söz konusu olan, uygulanmayı bekleyen bir ideal değil, ama sermaye toplumunun yıkıcısı olan harekettir... böylece bu olumsuzlama eylemini gerçekleştirecek olan toplumu inşa etmek, yaratmaktır. Bir idealistin inancının tersine, devrimin gerçek öznesi, bilinç ve irade giysilerine bürünmüş bir dâhi değildir ; tarihi yönelim olarak eylemleri belirleyici bile olsa, falan ya da filân grup da değildir ; ne de işçilerin yoğun olarak yer aldıkları bir proletarya birliği. Devrimin gerçek öznesi, kurulu düzeni yıkacak olan örgensel komünist merkez olarak, Parti olarak, yapılanmış bir güç olarak proletaryadır yalnızca. Sosyal-demokrasinin inancının tersine, «trade-unionist» proletaryayı devrimci proletaryaya dönüştürecek olan kendi yönetimi de değildir. Tersine, devrimci bir yönetimin yaratılışını belirleyen (doğrudan, raslantılara bağlı özel durumlar ve yasalci/meşruiyetçi bir görüş açısından değil, ama tamamen tarihî, genel ve uluslararası bir açıdan), devrimci bir güç olarak proletaryadır.

Nihayet, hakim ideoloji akımına karşı ve şaşırtma pahasına da olsa, kendimizi bir üst soyutlama seviyesine koyduğumuzda, iddia ediyoruz ki, toplumsal bir hareketten komünist bir hareket oluşturan komünistler veya proletarya değildir ; tam tersine, tarihte ilk defa, proletaryanın bağrında, fiilî olumsuzlamayı zorla kabul ettirmeye yetkin devrimci bir sınıfla karşılaşan tarihi bir hareket olarak **komünizmdir**. Tarihi olarak sınıfın en kararlı unsurlarını seçip alan **komünizmdir**. Onlar da, Gelecek Devrim'in ve Parti'nin yönetimini doğurtmak için, her zaman **proletaryanın bütünün**

çıkarlarını ileri sürerler.

3 «Ve nihayet, her ulusun burjuvazisi özel çıkarlarını korurken, büyük sanayi, çıkarları bütün uluslarda aynı olan ve kendisi için ulusal olma niteliğinin daha şimdiden ortadan kalktığı bir sınıf yaratır.» Marx – Engels, «Alman İdeolojisi»

4 Özellikle revizyonizmin ta kendisi olan Bernstein, «Marx yanılmıştı» demek yerine, «değişen toplumdur» demeyi tercih ettiğine dikkat edin. Ve bunu bir kanıtla destekleyebilir her seferinde.

5 MEW, Cilt XXXVIII sf. 176 ve 188 (Almanca) Burada söz konusu olan, Engels'in Berlin'deki August Bebel'e Londra'dan yazdığı 13 / Ekim / 1891 ve 24 /Ekim /1891 tarihli iki mektuptur. Engels savaş yanlısı (bellisist) tutumunu bu mektuplarda dile getirir.

6 Çok sayıda marksist-leninist örgüt, bu cümleleri en önemli noktalar olarak gösterip, revizyonlarını gerçekleştiriyorlar. Öyle ki bu, ulusalcılıklarını haklı göstermek için teoriyi değiştirmelerine, bozmalarına kadar varıyor.

7 Komünistlerin tavrı ve kuşaklar boyu süregelen tezleriyle, küstahça bu tezlere karşı yönelmiş revizyonizm arasındaki karşıtlığı açıklığa kavuşturarak, merkezi tezlerden herbiri için (burjuva devletin, demokrasinin, değer, cepheciliğin vs. olumsuzlanması amacıyla) bu türden açındırmalar yapılabilir.

8 Praksis, dar anlamıyla «pratik» olarak kavranışının ötesinde, - Dünya'nın tümünde veya bir bölgesinde ve belirli bir dönemde – bir ideolojiyi ve bütün gelenekleriyle birlikte bir kültürü de içeren insanî etkinliklerin bütünü şeklinde anlaşılmalıdır. Ç.N.

Okuyucuya :

Yoldaş,

böylesi bir dergi, sempatizanlarının ve okuyucularının etkin katılımı olmaksızın komünist eylemi örgütleme, yönlendirme görevini hakkıyla yerine getiremez. Devrimci mücadelenin gerçek bir aracını oluşturmakta yapılacak maddî, kuramsal, eleştirel bütün katkılar bize yapılmış bir yardımdır.

Yoldaş bu malzemeyi kullan. Bunlar hiç kimsenin malı değildir ; bizzat kendi ücretliliğinin koşullarını, böylece de bütün sömürüyü ve bütün sınıfları ortadan kaldırmak için mücadele eden, yaşayan bir sınıfın birikmiş tecrübeleridir, ortak malıdır. Bu yazıları çoğalt, dağıt, onları başkalarıyla tartış...

Burada belirlenmiş olan tavırlarımız eğer seni ilgilendiriyorsa, eğer onlar üzerinde tartışmak istiyorsan... bizimle birlikte çalış ; aşağıdaki adreslere yazarak (grubun adını belirtmeksizin) **Enternasyonalist Komünist Birlik**'le ilişkiye geç:

**B.P. 33
Saint-Gilles (BRU) 3
1060 – BRUXELLES / BELÇİKA**

icgcikg [at] yahoo.com

Not : bize göndereceğin mesajların kolayca okunabilmesi için, önce onları Internet dışında "F-Klavye" kullanarak yaz ve R.T.F. formasını kullandığın ayrı bir dosyaya kaydet. Daha sonra bu dosyayı (varsa başka belgeleri de aynı biçimde) "attach files" olarak mesajına ekle ve gönder.